

7. JANUAR 2007
NR 1 • UKE 3 • 32. ÅRG.

Utopia

STUDENTAVISA I TROMSØ

Teater Akssen setter opp Animal Farm

ANIMALSK STUDENTTEATER Kultur side 17

Over 100 millioner i uforpliktende gaver til Universitetet i Tromsø.

PENGE GAVER TIL UIT Nyheter side 4

NYHETER SIDE 2

FOKUS SIDE 8

KULTUR SIDE 15

MENINGER SIDE 30

SPORT SIDE 26

NORDNORGE BANEN SIDE 32

SIFF snurrer opp for filmkåte

Filmfestivalen 2007 er i gang. Festivalsjef Marta Otte lover at årets filmfestival vil være smekkfull av kvalitet.

KULTUR side 18

Flere studentbarnehager

Styret har valgt å gi 700 000 til drift av SiTøs barnehager etter at budsjettet kuttet i driftsstøtten. – Veldig godt nytt og et bevis på at

studentengasjement nytter, sier studentstyreleder Øyvind Johnson.

NYHETER side 7

FLØRTENDE POPROCK

The Shins serverer musikalske sprengladninger

KULTUR side 24

IS IT OVER YET?

Sylvester har igjen funnet sitt alter ego

KULTUR side 24

UTFORDINGER I NORD

Har regjeringens nordområdemelding tatt miljøutfordringene på alvor?

FOKUS side 8

LEDER

Tillitserklæring på 100 millioner

Til jul i år fekk Universitetet i Tromsø ei gåve på 100 millionar kroner frå ein riking i Bergen og 12 millionar frå Sparebank 1. Ei gåve som Universitetet kan bruke akkurat som det vil, og i følge rektor Jarle Aarbakke er slike tilskot frå det private næringsliv "ei tillitserklæring". I store delar av Europa har det vore ein tendens til ei slik vridning mot meir privat finansiering av forskning og høgare utdanning i lengre tid.

Ei slik utvikling er ønska frå politisk hald i Noreg og Kristin Clemet innførte i si tid ein bonus som følger med større pengegaver frå det private til høgare utdannings- og forskningsinstitusjonar. Alle gaver på over fem millionar får eit 25 % supplement frå staten. På den måten aukar ein insentiva for det private til å bidra til finansieringa av norsk høgare utdanning og forskning. Ikkje minst auker insentiva for institusjonane å tilpasse seg næringslivet sine ønsker, for på den måten sikre seg ein større del av potten dei delar ut.

Det er klart det er mykje trivelegare for næringslivet å få gje gaver til sine favorittar, som kanskje kan gje positive bieffektar for næringa generelt eller bedrifta spesielt. På mottakarsida derimot vil det kunne oppstå ei interessekonflikt mellom den uavhengige forskinga og forholdet institusjonen har til gjevarane. Forskarane vil kanskje nøle med å publisere resultat som sett ein stor donor i eit lite flatterande lys. I tillegg vil det alltid vere eindel emner som er mindre interessante for næringslivet å støtte, slik at forskinga kan bli vridd mot tema som lønner seg for næringslivet, men som ikkje alltid er dei samme emna som er viktige for samfunnet.

Det er òg lettare for politikarane å la næringslivet få kanalisere midla sine rett inn i utdanningsinstitusjonane, enn å kreve inn høgare skattar for så å fordele midla sjølv. Men det er no ein gong det som er politikarane sin jobb. Nettopp fordi vi ikkje stolar på at marknaden alltid finn dei beste løysingane for samfunnet vel vi å la demokratisk valde politikarar ta seg av fordeling av ressursar til ulike samfunnsformål. Det må òg gjelde i utdannings- og forskningssektoren.

Ein ny vår for studentdemokratiet?

At styresmaktene kutta stønaden til studentbarnehagane i statsbudsjettet for 2007, kunne ha ført til ein vanskelegare vår for mange studentar i Tromsø. Men før nokon rakk å komme med eit ramaskrik tok studentstyreleiaren tak i saka og ordna ein avtale med kommunen slik at prisane i studentbarnehagane faktisk er lågare i år enn i 2006. Det er godt nytt ikkje berre for studentar med små ungar, men òg for studentdemokratiet i Tromsø, som til tider har virka lite handlekraftig. Vi håpar dette kan vere eit teikn på at vi endeleg har fått på plass eit velfungerande studentdemokrati, som kan styrke innverknaden studentane i Tromsø har på sin livssituasjon. Ikkje minst håpar vi at studentar no ser kor viktig rolle studentdemokratiet kan spele og vel å støtte opp om og involvere seg i større grad enn kva som har vore tilfelle dei siste åra.

TALE SEVERINA HALSØR

Pippi Langstrømpe bor i Villa Villekulla sammen med apen Herr Nilsson og hesten Lille gubben, og i Villa Villekulla er det ingen voksne som bestemmer. Man kan sove med føttene på puten, det er skatter på loftet, og på treet i hagen vokser det brusflasker!

I Ungdomshuset i København kan man gå på ska-konsert, lære seg å gjøgle, spise i Folkekjøkkenet, dra på kino, spille musikk og lage kunst i øvingslokaler og verksteder så mye man vil. Øverste myndighet er "Mandagsmøtet".

Huset på den etter hvert så berømte adressen Jagtvej 69 ble opprinnelig

bygd til arbeiderbevegelsen, "Dem som ikke har råd til at gå i Tivoli", og det var blant annet i dette huset at man i 1910, under den Internasjonale Kvinnekongress, etablerte datoen 8. mars som kvinnenes internasjonale kampdag. I 1982 ble Jagtvej 69 stilt til rådighet for ungdommen av Københavns kommune, men 18 år senere solgte kommunen huset til et fond, som igjen solgte huset videre til den kristne sekten Fadderhuset. Selv om Fadderhuset har blitt tilbudt 15 millioner kroner for å selge huset tilbake til ungdommen, vil ikke Fadderhuset selge. Landsretten fastslo i høst at Fadderhuset har retten til huset. Ifølge Fadderhusets leder Ruth Evensen har hun avtalt med Gud at huset skal rives.

En uke før jul kom det til voldsomme sammenstøt mellom politi og demonstranter foran Ungdomshuset, og 273 demonstranter ble anholdt, heriblant et tjuetalls norske demonstranter. Det er bestemt at Ungdomshuset skal ryddes endelig av politiet først på nyåret. I forrige uke okkuperte en gruppe som kaller seg for Initiativet for flere Ungdomshuse, en nedlagt fabrikk

i et industriområde nord for byen, og hengt opp et banner med påskriften "VELKOMMEN I HUSET – Nå har vi 2" Det nye huset har blitt døpt Villa Villekulla. Ifølge politiets planer skal allerede i denne uken ryddes.

I en pressemelding sendt ut av Initiativet for flere Ungdomshuse står det blant annet: "Vi blir flauere når vi ser våre fargede venner henge rundt på gatene fordi de ikke kommer inn på utstillingen. Vi blir lei oss når vi hører at våre

”Ifølge politiets planer skal Villa Villekulla ryddes denne uken.

homofile venner må skjule sin kjærlighet når de går på byen, i frykt for å bli overfaldet. Vi vil skape fristeder i en verden full av frykt, vrede og diskriminasjon."

Et fristed er et sted hvor man er fri fra kontroll og byråkrati, søknadsskjemaer, byplanleggere og storsamfunnets ideer om hva som er normalt og unormalt. Og et sted hvor man har frihet til å bestemme selv. Ungdomshuset er et slikt fristed og et demokratisk fellesskap, med et kulturtilbud som er skapt av de som bruker Ungdomshuset og som kommunepolitikere vanskelig kan gjøre like bra og like ekte.

Kan man se eksistensen av steder som Ungdomshuset som en indikator for hvor demokratisk og åpent et samfunn er? Når samfunn blir lukka og alle snakker om terror og er redde for hverandre, og makthaverne blir paranoide og vil ha mer kontroll, da blir det mindre plass til mangfold, avvik og selvstyre. Ja til flere Villa Villekullaer!

EMILIE EKEBERG

Utopia

Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø
utopia@utopia.no
www.utopia.no

Telefon: 77 64 59 00
Fax: 77 64 51 99

ANSVARLIG REDAKTØR:
Tale Severina Halsør
redaktor@utopia.no

NYHETSREDAKTØR:
Jørn Normann Pedersen
nyhet@utopia.no

KULTURREDAKTØR:
Frithjof Eide Fjeldstad
kultur@utopia.no

FOTOSJEF:
Ingrid N. Halvorsen
foto@utopia.no

LAYOUTSJEF:
Kristian O. Gundersen
kristian@utopia.no

IT-ANSVARLIG:
Pål Andreas Tomter
it@utopia.no

FRIVILLIGE:
Asgeir Mortensen
Askild Gjerstad
Anni Marit Norman
Benedikte Aas
Clemet Askheim
Eik Mjelva Kolstrup
Erik-Alexander Huslænd
Erlend Stien Grimsrud
Emilie Ekeberg

Frank J. Wold
Geir Skatdalen
Hanna Bodsberg
Hejdi T. Ø. Moen
Helene Skjeggstad
Inga B. Tøllefsen
Ingvild Buhaug
Joep Aarts
Jonas Ellertsen

Kirsti Wester Amundsen
Kjell Sture Johansen
Kjersti Hellesøy
Marie Seljehaug
Johansson
Magnus Purskemaainn
Holte
Magnus Dale
Marianne E. Størseth

Morten Harnang
Robert V. Utvik
Ruth Helen Thorheim
Siri Katrine Gaski
Therese Merete Lindseth
Thoralf Fagerturn
Tim Dassler
Torstein Stave
William Martinsen

Miljøfokus i front

21.-26. januar arrangeres Arctic Frontiers-konferansen på Universitetet. – Dette er et viktig tilbud utenom de vanlige studiene, mener studentstyrets internasjonale ansvarlig, Jonas Eilertsen.

Hovedfokuset på Arctic Frontiers-konferansen er hvilke utviklingsmuligheter man har i de arktiske områdene, og hvilke utfordringer dette kan gi for miljøet. Med en deltakeravgift på 5000 kroner som ikke bare dekker de mange foredragene under konferansen, men også blant annet åpningskonserten til Nordlysfestivalen og cruisemiddag på Hurtigruta, er det lett å tro at dette er en konferanse som mer eller mindre utelukker studenter med tunne lommebøker.

Tilbud til studenter
Etter en prat med studentstyrets internasjonale ansvarlig, Jonas Eilertsen, viser det seg at deler av denne konferansen er åpen og gratis for studenter. – Mitt ansvar er å skaffe 12 frivillige studenter som skal delta på hele konferansen. Utenom det er foredragene på mandag og tirsdag gratis for alle studenter, så lenge det er plass. Når de betalende deltakerne har tatt plass, vil vi fylle opp de tomme setene i salen med studenter som vil delta på foredraget, forteller Eilertsen.

Internasjonale navn
Dette er første gangen det arrangeres en konferanse med både politikk og vitenskap på dette nivået i Tromsø. – Det kommer mange bra navn hit, både nasjonale og internasjonale, sier Eilertsen, og trekker frem at både den russiske og den norske oljeministeren kommer, samt den amerikanske ambassadøren. – Uansett hva man mener om USA, vil Benson K. Whitney, som er den amerikanske ambassadøren i Norge, sitt foredrag være spennende. Det kan være greit å vite USAs synspunkter, og det er viktig med en dialog om hvordan resten av verden ser på nordområdene, forteller han videre.

Samarbeid med Nordlysfestivalen
Arctic Frontiers har et tett samarbeid

TILBUD TIL STUDENTENE: Jonas Eilertsen, internasjonalt ansvarlig i studentstyret, mener Arctic Frontiers-konferansen tar opp viktige temaer og håper den vil trekke studenter.

med Nordlysfestivalen, som holdes 22.-28. januar, omtrent parallelt med konferansen. – I en liten by som Tromsø er det viktig at en kan samarbeide på tvers. Jeg mener dette gjør begge parter bedre, det blir en vann-vann-situasjon. Samarbeidet innebærer blant annet at konferansedeltakerne skal delta på åpningskonserten til Nordlysfestivalen, kan Eilertsen fortelle.

Utfordrer FrP på miljø
Konferansen skal ha et miljøperspektiv. Er det noen spesielle foredragsholdere du vil trekke frem når det kommer til miljøspørsmålet?
– Her blir jo Siv Jensen utfordra! Det er litt rart å invitere henne til en miljøkonferanse. Samtidig er det greit å utfordre Fremskrittspartiet, som aldri har vært kjent for å ha miljø på agendaen, sier Eilertsen og legger til: – De burde også ha utfordra olje- og energiminister Odd Roger Enoksen på miljøtemaet. Han kommer til konferansen, men slipper

unna miljøspørsmålet med sitt foredrag *Petroleum resources as the major driving force in the Arctic.*

500 deltagere beregnet
Arctic Frontiers holder seg på et internasjonalt nivå, og har derfor hentet foredragsholdere fra flere land. I alt er det beregnet rundt 500 deltagere til konferansen. – Den internasjonale delegasjonen er veldig bra. Det kommer folk fra blant annet Russland, Europa, USA, Canada og selvfølgelig Norge. Jeg vil spesielt trekke frem Jacqueline McGlade, direktør i European Environment Agency. Hun skal holde foredraget *The Arctic Environment – how does Europe care?*

Et bedre miljøperspektiv?
Hva vil denne konferansen ha å si for regjeringas nordområdestrategi?
– Ærlig talt så tror jeg ikke denne konferansen spiller så veldig stor rolle for regjeringas nordområdestrategi.

Arctic Frontiers vil nok kanskje ha litt innflytelse, det kommer jo statsledere og andre politikere dit. Men husk at regjeringas nordområdestrategi ble lansert 1. desember, for bare en og en halv måned siden, mens denne konferansen har vært planlagt mye lengre. Forhåpentligvis vil regjeringa ha et bedre miljøperspektiv etter denne konferansen, avslutter en forventningsfull Jonas Eilertsen.

INFORMASJON OM AFC:
Alle foredragene til Arctic Frontiers blir holdt på universitetet. Mandag 22. januar og tirsdag 23. januar er det åpent og gratis for studenter, og de som ønsker å delta kan ta en titt på Arctic Frontiers' hjemmesider for nærmere informasjon. Adressen er www.arctic-frontiers.com.

**BENEDIKTE AAS
KJELL STURE JOHANSEN (FOTO)**

NYHETER | PENNEGAVER

Historisk julegave til Universitetet i Tromsø

BRA JULEGAVE: Jarle Aarbakke setter stor pris på milliongavene fra Trond Mohn og Sparebank-1 Nord-Norge.

12 millioner fra Sparebank-1 Nord-Norge og 100 millioner fra Bergensmillionær Trond Mohn. Dette var julegavene Universitetet i Tromsø fikk. – Dette er historiske summer, sier en fornøyd Jarle Aarbakke, rektor ved Universitetet.

Med kun dagers mellomrom før jul kunne Universitetet i Tromsø (UiTø) innkassere over 100 millioner i gavedonasjoner fra private aktører. Først ut var Sparebank-1 Nord-Norge, som ga 12 millioner til universitetet. – Sparebank-1 har lange tradisjoner for en veldig positiv tilnærming til å bygge opp kunst, kultur og kompetanse i nord, noe vi er veldig fornøyd med, sier rektor ved Universitetet i Tromsø, Jarle Aarbakke.

Resultatet av en lang prosess Aarbakke kan fortelle at Sparebank-1 tidligere har gitt Universitetet i Tromsø et professorat i økonomi i gave, samt så har en rekke forskere søkt om

forskningsmidler hos dem. – Etter en samtale med banksjef i Sparebank-1, Hans Olav Karde, ble vi enige om at det ble bedre om universitetet tok de faglig-vitenskapelige vurderingene av disse søknadene, så skulle de finansiere de med 4 millioner i året over en treårsperiode, sier Aarbakke. Under Kristin Clemet kom det til en ordning om gaveforsterkning, det vil si at alle gaver på over 5 millioner til vitenskapelige institusjoner som har rett til å utdele doktograd, vil utløse en 25 prosent gaveforsterkning fra staten. Resultatet av dette ble at Sparebank-1 valgte å gi Universitetet i Tromsø alle 12 millionene på engang, framfor å dele ut 4 millioner årlig. – Med gaveforsterkningen er det snakk om 15 millioner. Dette er penger som bidrar til at vi kan bygge ut og styrke kompetanseområdene våre, kan Aarbakke fortelle.

Ingen forpliktelser

En forutsetning for statens gaveforsterkningsordning er at gavedonasjonene ikke stiller noen forpliktelser ovenfor læringsinstitusjonen om hvordan disse pengene skal disponeres. Jarle Aarbakke mener dette er viktig, da universitetet sjøl kan

disponere pengene strategisk i forhold til sine målsettinger. – Gaven disponeres av oss, i utgangspunktet uten bindinger. Sparebank-1 har sagt at de ikke legger noen føringer for hvordan disse pengene skal brukes. Vi er veldig fornøyd med at en tung nordnorsk finansinstitusjon ser verdien av kompetanseutvikling i nord, sier Aarbakke.

Velgjører fra Bergen

Tross det sjenerøse bidraget fra Sparebank-1 Nord-Norge, er det likevel Bergensmillionær Trond Mohn som står for den største julegaven til Universitetet i Tromsø. Det har lenge vært kjent at Mohn har gitt betydelige gaver til Universitetet i Bergen. Tromsøflaket kan melde at han og familiebedriften Framo AS i løpet av de siste to årene har gitt nesten en halv milliard, hvorav 250 millioner av dem har vært uten noen form for forpliktelser. – Mohns bidrag har vært veldig positive for Universitetet i Bergen og jeg har lenge hatt håp for noe lignende til vår universitet, særlig etter Mohn tidligere ga et millionbeløp til Alfheim stadion for å finansiere kunstgress på banen. Jeg og Mohn har hatt kontakt hvor vi har snakket om framtiden for universitetet og hvilke

satsninger vi har hatt planer om, forteller Aarbakke. Mohn besluttet i ettertid å gi 100 millioner i en uforpliktende gave til Universitetet i Tromsø. – Et viktig håndslag til Nord-Norge, sier Aarbakke.

– Genuin interesse for samfunnsbygging

Aarbakke forteller at det dessverre altfor sjeldent at privat personer og næringsliv gir gaver til utdanningsinstitusjonene. Gaveforsterkningsordningen ble til under Kristin Clemet som et incentiv til å bedre akkurat dette, men det er først nå Universitetet i Tromsø har fått betydelige summer fra private bidragsytere. – Jeg tror dette først og fremst kommer av en genuin interesse for samfunnsbygging. Siden gaven er uforpliktende og ikke legger noen forutsetninger, seg jeg på det som en viktig tillitserklæring til Universitetet i Tromsø og ledelsen og en anerkjennelse av universitetets viktige rolle i landsdelen vår, kan Aarbakke fortelle.

Ikke bestemt hva pengene skal brukes til

Aarbakke kan videre fortelle at de for tiden er inne i en diskusjon om hva disse pengene skal brukes til. De er enda

NYHETER

News in brief

Local support to SiTøs kindergardens

After the Government downsized the funds to finance SiTøs kindergardens with 5 million with last years National Budget, the Local Government of Tromsø has decided to compensate for this cut with 700 000. Instead of a monthly increase of 240,- for all customers in SiTøs kindergarden, there's a monthly decrease of 100,-. Øyvind Johnson, leader of the Studentboard, is pleased with this arrangement. – The downsize in the financial aid of student kindergardens was in my opinion the worst part about the National Budget, as this is a group which already suffers economically. So when the Local Government decides to compensate for this cut, it's very pleasing, says Johnson. Arild Hausberg of the Local Government, says this decision came because they see the value in supporting the students in Tromsø.

Milliongifts to the University

This christmas, the University received 12 million from Sparebank-1 Nord-Norge and incredible 100 million from millionaire Trond Mohn. Jarle Aarbakke, principal at the University of Tromsø, says this was a pleasant surprise. – This donation is without any comitment as to what we're supposed to use them on from the donors, which means we can use the money as we see fit, Aarbakke says.

Arctic conference with enviromental focus

The first annual Arctic Frontiers conference will take place at the University of Tromsø from the 21th to the 26th of January, 2007. Invited keynote speakers will talk about subjects regarding the scientific, economic and enviromental challenges posed by the expanding focus on the Arctic. Jonas, international coordinator in the Studentboard Eilertsen, says parts of the conference is free and open for students. – The seminars on Monday and Tuesday will be open and free for all, Eilertsen says.

han.

Viktig å bidra til landsdelen

Leif-Arne Kristiansen, informasjonssjef i Sparebank-1 Nord-Norge, sier det er viktig for dem å bidra til å styrke rollen kunnskap og utdanning spiller for verdiskapning i landsdelen. – Dette gir oss muligheten til å bidra litt mer enn vanlige bedrifter kan til lokalsamfunnet. Forskning, idrett, kultur, barn og unge er viktig for oss, og i fjor delte vi ut 45 millioner, sier Kristiansen.

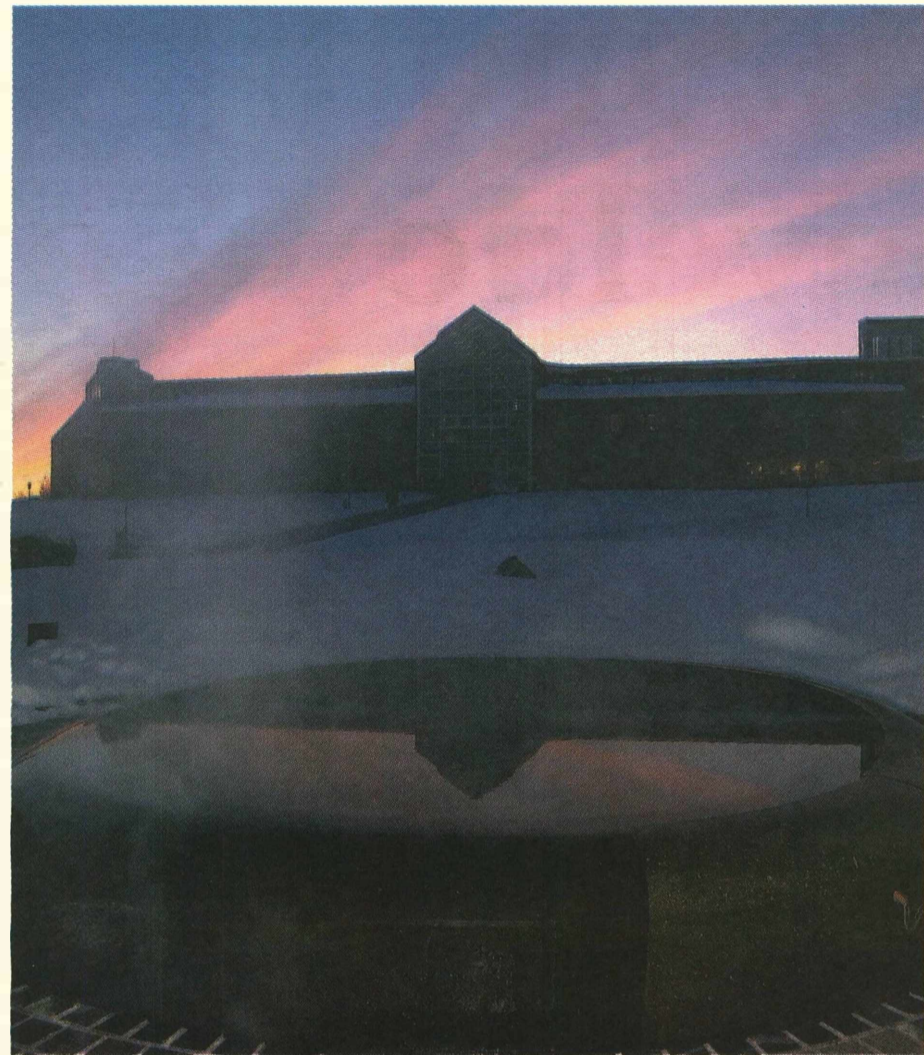
Hva kunne dere sjøl tenke dere pengene gikk til?

– Nå er det slik at pengene kom uten forpliktelser, men det banksjef Karde sa til Tromsøflaket var at nordområdesatsningen er av stor betydning for Sparebank-1. Aarbakke så ikke bort ifra at pengene kunne bli brukt for å styrke studier relatert til nordområdesatsningen. Det er viktig for oss at Nord-Norge blir styrket i kampen om kompetansen og at vi kan bygge opp vår egen kompetanse i landsdelen.

– Driver bank, ikke universitet

Kristiansen vil presisere at Sparebank-1 ikke har noen baktanker med disse gavedonasjonene og har ingen ambisjoner om å få innflytelse på universitetets satsningsområder og prioriteringer. – Vi er veldig klare på at vi driver bank, noe vi er gode på, mens UiTø driver universitetet, noe de er gode på. Selvfølgelig har vi en tett dialog og et tett samarbeid med UiTø og bidrar gjerne med vår kompetanse dersom universitetet ønsker det. Utover det har vi ingen innflytelse, poengterer Kristiansen avslutningsvis.

JØRN NORMANN PEDERSEN /
MAGNUS AAMO HOLTE
INGRID HALVORSEN (FOTO)

ikke kommet fram til noe konkret, men Aarbakke ser for seg én av tre løsninger: – Enten kan vi sette av pengene og kun bruke avkastningen eller bruke pengene direkte på prioriterte satsningsområder, eventuelt en blanding av disse. Jeg vil ta kontakt med

Universitetet i Bergen for å få innspill på hvordan vi skal gå fram. Mohn sjøl har ytret fram på at en forskningsstiftelse var noe han ønsket, og dette vil vi selvfølgelig utrede. *Du er ikke bekymret for at privatpersoner og næringslivet kan få stor innflytelse på universitetenes prioriteringsområder og fokus gjennom store pengedonasjoner?*

– Jeg skjønner godt spørsmålet, men det er viktig å presisere at disse pengene har vi fått uten noen som helst forpliktelser. Slik det virker for meg skal pengene brukes til å styrke satsninger vi allerede har startet. Giverne er opptatt av at vi

skal synliggjøre bruken av midlene vi har fått, noe vi også vil gjøre. Hoveddriften av universitetet må og skal komme fra departementet og midler vi konkurrerer om på forskningsprosjekter, men dette er naturligvis en kjærkommen måte å kunne sikre fagfelt og foreta strategiske satsninger, poengterer Aarbakke. – Jeg er ikke redd for at Øystein Djupedal vil trekke ut penger i bunn når vi får inn midler fra private på toppen, avslutter

Et viktig håndslag til Nord-Norge

40%

rabatt for studentar

■ Dag og Tid ønsker å gi leserane sjansen til å sjå kva ulike aktørar verkeleg gjer.

■ Dag og Tid prøver å presentere dei langsiktige følgjene av ulike val samfunnet må ta.

■ Dag og Tid tek kulturen på pulsen og stiller dei interessante politiske spørsmåla.

■ I Dag og Tid er det høgt under taket og godt utsyn til hendingar utanfor landegrensene.

Eg tingar eit halvårsabonnement på Dag og Tid

Vanleg (620 kr.) Eg er student (372 kr.)

Namn: _____

Adresse: _____

Postnr./poststad: _____

Telefon: _____ E-post: _____

Telefon 21 80 47 47, Faks 21 80 47 49
Dag og Tid, Postboks 7044 St. Olavs plass, 0130 Oslo
tinging@dagogtid.no | www.dagogtid.no

Adressaten betaler for sending i Norge

Vert distribuert av Posten Norge AS

DAG OG TID AS
Svarsending 0091
0109 Oslo

www.dagogtid.no

NYHETER | DEMOKRATI

NOTISER

Fokus på klamydia

Veksten i talet på registrerte klamydia-tilfeller i Tromsø held fram å auke og 2006 vart nok eit rekordår. – Vi fikk inn omtrent like mange testar begge åra, så det har vore ei reell auke i talet på smitta. Fleire burde bruke kondom, og teste seg oftare, konkluderar overlege Dag Halvorsen ved UNN.

(Nordlys.no)

Fokus på menneskerettar

I lag med eit universitet i England og eit i Sverige skal Universitetet i Tromsø starte opp eit felles masterstudium i menneskerettar. Programmet har fått godkjenning av EU, som vil gje dei tre universiteta millionbeløp i økonomisk stønad. Studentane vil dele opp studietida mellom dei tre deltakande universiteta og det første kullet startar studia i Sverige til hausten.

(Tromsøflaket)

Fokus på verdsveven

Driv har pussa opp kaféen sin og satsar på eit betre internettilbod til studentane. I tillegg til fleire stasjonære maskiner har dei no òg fått ope trådløst nettverk.

(Driv)

Fokus på kjemi

Universitetet har fått sitt andre senter for framragande forskning og med det 100 millioner kroner over dei kommande 10 åra. Det nye senteret forskar på teoretisk- og beregningskjemi og vil kunne bidra med ny kunnskap innanfor til dømes medisinsk- og klimaforskning. I tillegg vil det kanskje føre til fleire studentar på institutt for kjemi, som den siste tida har hatt problem med rekruteringa.

(Tromsøflaket)

Fokus på Burma

Studentenes fredspris melder 15. januar at prisen i år går til Charm Tong (25), ein burmesisk menneskerettskjempar og student. I grunngevinga frå komiteen står mellom anna – I konflikter vert kvinner ofte sett på utelukkande som offer, i ein kategori saman med born. Tong er med på å synleggjere kvinner som ein ressurs for fred og utvikling.

(Studentpeaceprize.org)

Fokus på levekår

Ei ny levekårsundersøking frå Kunnskapsdepartementet slår fast at studentar har nesten like god økonomi som andre unge, om ein reknar studiestøtta som inntekt. Kunnskapsdepartementet melder likevel at dei vil halde fram med å auke studiestøtta.

(Kunnskapsdepartementet)

Advarer mot pampevelde

SKEPTISK: Studentrepresentant i Universitetsstyret Anja Bjørsvik, synes det er synd at det ikke er flere kandidater til studentrepresentantvervene.

Flere studenter i styreverv ved Universitetet og Høgskolen blir sittende videre i neste periode: – Alvorlig, mener Jens Maseng, leder av Norsk Studentunion (NSU)

Januar er tiltredningstidspunktet for en rekke verv i styrer og utvalg tilknyttet utdanningsinstitusjonene. Studentrepresentanter i blant annet Universitetsstyret, Driv-styret og styret i Samskipnaden har blitt gjenvalgt og fortsetter i sine stillinger. Hovedårsaken er manglende kandidater.

– Galt å snakke om studentvalg

Anja Bjørsvik fortsetter som studentrepresentant i Universitetsstyret og er oppgitt over situasjonen. Til tross for at hun to ganger har blitt valgt til stillingen, har hun aldri hatt en eneste motkandidat. – Det er synd det ikke er flere interesserte til viktige verv, sier hun, og mener det blir galt å snakke om studentvalg når noen verv kun har én kandidat, mener Bjørsvik. – Lav interesse for studentpolitikk kan komme til å sette studentdemokratiet i fare. Man risikerer at studentstyret og gruppen av tillitsvalgte blir et slags "pampevelde", sier hun men understreker sin tillit til det sittende studentstyret.

Mangel på engasjement

Leder i studentstyret, Øyvind Johnson, forsvaret det studentdemokratiske

aspektet ved situasjonen og peker på at alle vervene har blitt utlyst. Han mener også at ved å sitte flere terminer, øker erfaringen og kompetansen til studentrepresentantene. – Men det er uheldig at nye studentrepresentanter, med nye tanker og friskt blod, ikke føres inn i styrene, sier han.

For passive studenter

Videre mener Johnson studentene er for passive. – Studentengasjementet er for lavt og man er for lite opptatt av samfunnsspørsmål. Vi opplever imidlertid at flere studenter stiller til valg nå enn tidligere, og det er en positiv utvikling.

Hvilket ansvar har studentstyret for å sørge for reelle studentvalg?

– Vi har ansvaret for å opplyse om valgene. Jeg er overrasket over at ikke flere ønsket å stille opp som kandidater til så gode verv. Vi må virkelig revurdere situasjonen, gå sterkere ut mot studentene og være mer aktive. Til syvende og sist er det likevel den enkeltes ansvar å orientere seg, et demokrati vokser nedenfra og opp og ikke omvendt.

Ikke bare i Tromsø

NSU-leder Jens Maseng mener situasjonen ikke er spesiell for Tromsø. – Nyrekruttering til politikken er generelt dårlig, og terskelen for å ta på seg et verv idag virker svært høy. Maseng forklarer nedgangen i studentengasjement delvis med kvalitetsreformen. – Studentmassen har blitt mer heterogen, kravene som stilles til studentene har blitt høyere og frivilligheten sunket. Kvalitetsreformen har oversett

studentengasjementets pris, sier han og tror at utdanningsinstitusjonene nå står ovenfor en kulturutfordring.

– Risikerer pampevelde

Maseng karakteriserer manglende interesse for studentpolitiske verv som alvorlig: – Som studentpolitiker skal man hele tiden utfordre utdanningsinstitusjonene. Sitter man for lenge på et verv, kan man bli for konform og glemme hvem man egentlig er satt til å representere. Studentdemokrati og engasjement er nøkkelen til et sterkt og godt universitet.

Maseng advarer mot utvikling av studenpolitiske pampevelde. – De som driver studentpolitikk oppsøker ofte andre som gjør det samme. Dette skaper en konstruktiv arena for engasjement, men kan bli selvrekutterende og lite inkluderende. Dette kan virke avskrekkende på andre som ønsker å engasjere seg, sier han.

– Et pampevelde har i aller høyeste grad eksistert i Tromsø tidligere, forteller Øyvind Johnson. – Men situasjonen har endret seg, og noe slikt finnes ikke i dag. Studentstyret mener utskiftninger er sunt og prioriterer livlige valgkamper, større synlighet og bedre kommunikasjon med studentene avslutter studentstyrelederen.

MAGNUS DALE
RUTH HELEN TORSHEIM (FOTO)

Billigere studentbarnehager

Tromsø kommune har bevilget 700 000 til drift av studentbarnehager, noe som betyr en prisnedgang på 100 kroner i måneden. – Veldig godt nytt for studentforeldre, sier studentstyreleder Øyvind Johnson.

I regjeringens framlegg til statsbudsjett i høst ble det foreslått kutt på 10 millioner i særskilt driftstøtte til studentbarnehager. Enda kuttene ble halvert til 5 millioner, var det likevel snakk om en prisøkning på 240 kroner i måneden for studentforeldre i Tromsø. – Jeg synes dette var det desidert verste med hele statsbudsjettet. At en rødgrønn velferdsregjering kutter i støtten til en såpass økonomisk utsatt gruppe som studentforeldre, er for meg uforståelig, sier Øyvind Johnson, studentstyreleder ved Universitetet i Tromsø.

700 000 fra kommunen
I et møte mellom Samskipnaden (SiTø), Studentstyret ved UiTø, Studenttinget ved Høgskolen i Tromsø og oppvekstkomiteen i kommunen ble prisøkningen tatt opp av studentstyret. – Møtet handlet egentlig om avhending av SiTø-drevne studentbarnehager til kommunal drift, men når jeg tok opp kuttene i statsbudsjettet med Arild Hausberg (leder for oppvekstkomiteen, journ. anm.), ble vi enige om å ta dette videre. Dette endte med at kommunen vedtok å bevilge 700 000 for å kompensere for kuttene til studentbarnehagene i statsbudsjettet, sier Johnson og fortsetter: – Med dette betyr det at man i stedet for en prisøkning på 240 kroner i måneden, får en nedgang på 100 kroner. En mildt sagt gledelig nyhet, som også betyr at Tromsø er den eneste byen med nedgang på månedsprisen.

Håper på større oppslutning
Johnson er svært fornøyd med at Tromsø tar studentenes behov på alvor og mener dette viser at studentdemokratiet kan spille en viktig rolle ovenfor kommunen. – Studentdemokratiet i Tromsø har fått til noe ingen andre har fått til, noe som viser at det går om man jobber hardt nok. Dette er veldig viktig for oss og jeg tror studentene setter stor pris på det, sier Johnson. – Jeg tror dette kan vise studentene at studentdemokratiet faktisk får til ting som angår dem. Jeg håper

FORNØYD STUDENTSTYRELEDER: Øyvind Johnson, studentstyreleder ved Universitetet i Tromsø, er fornøyd med at kommunen bevilger 700 000 til byens studentbarnehager.

resultatet av vårt arbeid leder til at vi får større respekt og oppslutning blant studentene, i alle fall så valgdeltagelsen blir over åtte prosent, slik den var i fjor, sier han videre.

Ettårig ordning

Den kommunale kompensasjon er i utgangspunktet kun en ettårig ordning, da regjeringen i 2008 har lovet å sette ned maksprisen på barnehager med 500 kroner i måneden. – Dette er et ettårig håndslag fra kommunen, men selvfølgelig håper vi de fortsetter å støtte opp om studentbarnehagene. Vi vet studentforeldrene ofte er en økonomisk svak gruppe som ikke har mulighet til å jobbe ved siden av studiene, og ønsker dermed billigst mulig barnehageplass, avslutter Johnson.

– Studentene viktig for Tromsø

Leder for oppvekstkomiteen, Arild Hausberg, kan ikke love at denne ordningen blir videreført i 2008.

– Det ville vært uansvarlig for meg å love noe nå, men jeg både håper og tror regjeringen vil gå gjennom med

lovnadene sine om kutt i maksprisen på barnehageplass, noe som i så fall vil bety en reduksjon på 500 kroner i måneden, sier han.

3000 kroner i året

Hausberg mener det er naturlig for Tromsø kommune å støtte opp om tiltak som styrker studentenes posisjon i Tromsø. – Dette er ikke en direkte lovpålagt oppgave for kommunen, men det er viktig for oss å fremstå som en attraktiv studentby. Tromsø er hovedstaden i landsdelen vår, noe som gjør oppbygging av kompetanse i nord som et svært viktig felt for oss, sier han. – Egentlig bør studentforeldre ha gratis barnehageplass, men ser man på den årlige summen som følge av de pengene vi nå har bevilget, så er det 3000 kroner. Kommunen har ikke all verdens med penger til overs, men jeg mener det er viktig at vi støtter opp om grupper i spesielle tilfeller slik som dette, avslutter Hausberg.

DETTE ER SAKEN:

Regjeringen kuttet 5 millioner i særskilt driftstøtte til studentbarnehager i statsbudsjettet lagt fram høsten 2006. Etter en politisk prosess mellom studentstyret ved Universitetet i Tromsø, studenttinget ved Høgskolen i Tromsø, Studentsamskipnaden i Tromsø og oppvekstkomiteen i kommunen, har kommunen bevilget 700 000 i kompensasjon for kuttene i statsbudsjettet. Dette betyr at man istedenfor en økning på 240 kroner i måneden, får en nedgang på 100 kroner i måneden. Ordning er ment å vare fram til 2008 da regjeringen skal redusere maksprisen for barnehageplass med 500 kroner i måneden.

JØRN NORMANN PEDERSEN
INGRID HALVORSEN (FOTO)

FOKUS

Energi foran miljø?

Regjeringens nordområdestrategi inneholder mange lovord om økt miljøsatsning, samtidig som blant annet Bellona har kritisert den for mangel på akkurat dette.

Regjeringens nordområdestrategi som kom ut i starten av desember, inneholder mange store ord om økt miljøsatsning og løfter om konsekvensanalyser og helhetlige vurderinger. Spørsmålet er om det ikke i utgangspunktet er dårlig miljøpolitikk å forene oljerigger som pumper opp klimagifter av sjøbunnen, med en av verdens mest sårbare havområder.

Mens de fleste av oss brukte romjula på å koble av og drikke gløgg, brukte Miljøverndepartementet tiden til å godkjenne tidenes mest kystnære prøveboring, kun 44 kilometer fra land. – Når en oljerigg ligger så nært land, vil eventuelle oljeutslipp bruke bare 30 timer på å nå Nord-Europas viktigste fuglefjell, sier Frederic Hauge, leder i Bellona, til Bellona.no Flere miljøvernere har kalt det et dårlig utredet hastevedtak etter press fra oljeindustrien. Det er dårlig nytt for beskyttelsen av

Barentshavet hvis dette skal bli vanlig prosedyre fremover.

Paradoksalt nordområdesatsning?

Ingeborg Gjorrum, nyvalgt nestleder i Natur og Ungdom (NU), ser et grunnleggende paradoks i regjeringens nordområdestrategi. – Regjeringen skal gjennom den nye satsningen legge til rette for oljevirkosomhet i Barentshavet, samtidig hevder de at strategien består av en økt innsats for å møte klimaendringene. Dette virker selvmotsigende og paradoksalt, når oljeindustrien står for en tredjedel av de norske klimagassutslippene totalt og disse utslippene er nesten doblet siden 1990, sier Gjorrum.

– Lite konkrete tiltak

Maria Fossheim er doktor i marinebiologi og Arktis-rådgiver i Bellona. Hun sier at miljøtiltakene i nordområdesatsningen er svært lite konkrete og hun savner tiltak for å begrense den globale oppvarmingen

i nord. – Det beste tiltaket ville vært å redusere menneskelig påvirkning, og dette er uforenlig med en petroleumsindustri i Barentshavet, sier Fossheim. Videre

forteller hun at store utslipp fra sokkelen og overfiske har gjort Nordsjøen til en miljøkatastrofe, enda tilhengere av oljeutvinning i nord sier noe helt annet. – All menneskelig påvirkning i et så

sårbart område som Barentshavet vil stress systemet og dermed øke effekten av den globale oppvarmingen. I tillegg til et manglende helhetlig perspektiv i forhold til klimaendringer, inneholder strategien dessuten få konkrete tiltak for å begrense annen menneskelig påvirkning, som overfiske, spredning av fremmede arter og etablering av introduserte arter, fortsetter hun.

Petroleumsrelatert forskning foran miljø?

Faktum er at regjeringen bevilger dobbelt så mye på seismikk som på kartlegging av miljøverdier i nord. Innenfor forskning er den eneste konkrete satsningen to allerede eksisterende program, ett for overvåking av sjøfugl, og ett for kartlegging av liv på havbunnen. Disse to feltene er avspist med 30,1 millioner kroner i de eksisterende forskningsprogrammene, ifølge hjemmesiden til Bellona. – Petroleumsrelatert forskning får 400 millioner, mens miljøforskning mest får fine formuleringer, sier Fossheim.

Nødvendig å begrense klimaendringene

I regjeringens nordområdesatsning står det at de vil styrke utviklingen av kunnskap om klimaendringer og hvilke utfordringer dette representerer i nordområdene. En utredning om hvilke konsekvenser klimaendringene har for miljøet og naturressursene i nord, planlegges slutført i 2009. – Med en dokumentert temperaturstigning

i Arktis som er dobbelt så rask som resten av verden, er det uheldig å vente til 2009 før man diskuterer eventuelle tiltak for å begrense effekten av denne temperaturstigningen. Kunnskapsinnhenting, innsikt og overvåking er bra, men vi trenger også tiltak som begrenser effektene av klimaendringene, avslutter Fossheim.

Optimist i nord

Rektor ved Universitetet i Tromsø, Jarle Aarbakke, er optimistisk til det han mener er et fredsprosjekt i nord.

Jarle Aarbakke er også leder av regjeringens ekspertutvalg for nordområdene. Han sier at det som tar seg pent ut på papiret ikke har noen verdis hvis ikke det gjennomføres i praksis. – Jeg mener vi er kommet fram til en ganske balansert innstilling, sier han, men innrømmer at det var petroleum som var det som ga områdene den store oppmerksomheten i utgangspunktet. – Det største presset kommer naturligvis fra der hvor pengene ligger og det er hos de store oljeselskapene, fortsetter Aarbakke.

Nødvendig med forsvarlig utvinning

Regjeringens ekspertutvalg har lagt til grunn at det må være mulig å utvikle nordområdene på en god måte selv etter økt utvinning av petroleumsressurser.

Derfor ville de ha fokuset over til land, slik at det kan bygges opp et bærekraftig næringsliv her, basert på turisme og forskning, kan Aarbakke fortelle. Videre sier han at det er klart miljøet kan komme til å bli påvirket av det økte menneskelige nærværet nordområdesatsningen medfører, men utvalget har lagt til grunn at det skal være en miljømessig bærekraftig utvinning av naturressursene.

Økt verdiskapning?

Den mer prinsipielle argumentasjonen for nordområdesatsningen har lenge vært at det fører til en økt verdiskapning i Nord-Norge, og kommuner har stått i kø for å ønske oljeselskap velkommen, mens miljøbevegelsen har revet seg i håret. Mange spør seg også om mangelen på økonomisk bærekraftighet i oljeindustrien. For det første kommer oljen snart til å ta slutt, og det eneste vi da sitter igjen med er en økt CO₂-konsentrasjon i atmosfæren, rustende oljerigger og en industri som ligger brakk. For det andre har mange pekt på den manglende satsningen på fornybare energikilder som kan sikre miljøet, teknologien og næringslivet i fremtiden.

– Et fredsprosjekt

Aarbakke er optimist når det gjelder nordområdesatsningen, men ikke nødvendigvis fra et miljøperspektiv. Han mener at hvis ikke vi i vårt relativt fredelige hjørne av verden henter opp ressursene som ligger i havet vårt, kommer kampen

om oljeressurser i andre og mer konfliktfylte områder kunne føre til krig. – Jeg ser på nordområdesatsningen som et fredsprosjekt. Den økte petroleumssatsningen vil i seg selv ikke nødvendigvis komme befolkningen i Nord-Norge til gode. I en driftsfase vil alt kunne flys inn fra andre steder. Det er de positive ringvirkningene av den økte satsningen vi må ta vare på og bygge opp et bærekraftig næringsliv. Hvis ikke kan vi sitte tomhendte igjen når oljen og gassen er hentet opp, sier Aarbakke og fortsetter: – Ved UiT er vi i ferd med å styrke den nasjonale utdanningen og forskningen i alternative, ikke forurensende energikilder.

Nytt masterprogram om energi og miljø

Høsten 2006 begynte det matematisk-naturvitenskapelige fakultet å tilby master i energi og miljø i nord.

Energi og miljø i nord heter et nytt masterprogram som er startet ved det matematisk-naturvitenskapelige fakultet på UiTø. Hvis man leser planen for hva studiet skal kvalifisere studentene til, har det en klar miljøprofil. Hovedvekten av fagene dreier seg om boreteknikker, seismikk, satellittovervåkning og andre petroleumsrelaterte, men her bakes det inn noen temaer som er orientert mot miljøproblematikk ved

petroleumsvirksomhet.

Samarbeid med næringslivet

Ola Johnsen er assisterende fakultetsdirektør på matematisk-naturvitenskapelig fakultet. På spørsmål om miljøprofilen til studiet peker han på samarbeidet de har med Kongsberg Satellite Service som jobber med satellittfjernmåling for å overvåke ulike miljøparametere.

– Programmet tar utgangspunkt i den kompetansen som finns ved universitetet, og det er hovedsakelig geologi og satellittfjernmåling. Ellers leier vi også inn folk fra Universitetet i Stavanger for å undervise i petroleumsteknologi, sier Johnsen. – Næringsutviklingen aktualiserer studiet, for ellers er finansieringen vanskelig, fortsetter han.

Ingen politisk agenda

Han påpeker at studiet ikke har noen politisk agenda, selv om Statoil skal sponse et professorat ved programmet.

– Det kan ikke skade å kunne mest mulig om dette, sier han og mener en slik utdannelse er en fordel uansett hvilken side av miljødebatten man står på. Johnson legger også til at programmet bare er i en startfase, og at de etter hvert planlegger en utvidelse. Så får miljøbevegelsen krysse fingre for at studiet en gang vil gi de fremtidige mastergradsstudentene god nok kompetanse til å vurdere de miljømessige konsekvensene av olje- og gassutvinning i nord.

DETTE ER SAKEN:

1. desember i fjor la regjeringen fram sin strategi for nordområdene. Strategien er et 52 siders dokument om den rødgrønne regjeringens planer for landets nordligste del. Regjeringen ønsker en bred nasjonal satsning på bosetting, arbeid, verdiskapning, utdanning, kultur og kontakt over grensene i nord, het det da meldingen ble lagt fram. Et regjeringsutvalg ledet av utenriksminister Jonas Gahr Støre har samordnet arbeidet med strategien. De har også fått hjelp av et eksternt ekspertutvalg ledet av rektor ved Universitetet i Tromsø, Jarle Aarbakke.

To av de viktigste punktene i meldingen at mulighetene knyttet til Barentshavet som en ny europeisk energiprovins skal utnyttes på en bærekraftig måte. Regjeringen skriver også at de skal handle bevisst i forhold til miljøspørsmålet. Naturvernsorganisasjoner har i ettertid kritisert meldingen og hevdet det er mer enn beskrivelse framfor en strategi. Frederic Hauge fra Bellona hevder dette ikke er en nordområdestrategi som tar de store og viktige miljøutfordringene på alvor.

EIK MJELVA KOLSTRUP / KJERSTI HELLESØY (PRESSEFOTO)

QUIZ

Quiz

Tromsø

- 1.Hva heter gaten som Fokus kino ligger i?
- 2.Hvilket år åpnet studenthuset driv?
- 3.Hva heter sjefen for Tromsø internasjonale filmfestival?
- 4.Hvor fører Tromsøbrua når du kjører fra Tromsøya?
- 5.Hva heter Hålogaland teaters hovedsatsning denne våren?

Geografi

- 1.Hvor er Mogadishu hovedstad?
- 2.I hvilket land vant nettopp Rafael Correa presidentvalget?
- 3.Hva heter fjellkjeden som skiller Europa og Asia?
- 4.Hvor mange europeiske land bruker det kyrilliske alfabet?
- 5.I hvilket land benytter man myntenheten Zloty?

Musikk

- 1.Hvor kommer Sivert Høyem fra?
- 2.Hva heter den siste skiva til William Hut?
- 3.Hvilket band skal spille konsert på stortorget under åpningen av TIFF?
- 4.Hvilken musiker handler filmen "Walk the Line" om?
- 5.Hvor mange ganger har Norge tapt Melodi Grand Prix?

Film

- 1.Hvilket nummer i rekken er den siste James Bond filmen, Casino Royal?

- 2.Hva betyr uttrykket "Mise en scène"?
- 3.Hva heter filmen fra Alta som vises under årets TIFF?
- 4.Hvem spiller hovedrollen i filmene om Rocky?
- 5.Hvem har regissert klassikeren "Ondt blod i vesten"?

Sport

- 1.Denne alpinisten meldte under idrettsgallaen i år at han legger opp etter denne sesongen. Hva heter han?
- 2.Hva heter kapteinen på TSI-handball sitt herrelag?
- 3.Hvem vant den tysk-østerrikske hoppuka i år?
- 4.Hvem ligger for tiden som nummer to på tabellen i tippeligaen?
- 5.Hvilken norsk sportsstjerne har vært med å lage filmen "First Descent"?

1. Kelli André Amundt
2. Anders Horne
3. Anders Jacobsen
4. Brann
5. Terje Håkonsen

Sport

1. 21
2. Det som er foran kamera
3. Kill Buljo
4. Sylvester Stallone
5. Sergio Leone

Film

1. Vesterålen
2. Nighthall
3. Adyaga
4. Johnny Cash
5. 10 ganger

Musikk

1. Somalia
2. Ecuador
3. Ural
4. 7 (Russland, Hvite-Russland, Ukraina, Bulgaria, Montenegro, Serbia, Makedonia)
5. Polen

Geografi

1. Grønnegeta
2. År 2000
3. Martha Otte
4. Tromsdalen
5. Cabaret

Tromsø**Svar**

Hva er dette?

se side 14...

Du kan spare en **pen** sum
på å klippe håret selv

En skjult pengekilde for studenter!

«Jeg fikk bakoversveis da jeg plutselig fikk 75.000 kr i posten. Det er jo sinnsykt deilig!» (Student)» *Dagens Næringsliv*

Veil pris 195,-
Du sparer 26,-

169,-

FILOSOFIHISTORIEN
PÅ 200 MINUTTER

Skrrevet og lest av
Trond Berg Eriksen

262,-

Ex.phil. pensum på 200 minutter!
Lydbok med filosofihistorien fra de greske tenkere til 20. århundrets filosofer.

Veil pris 299,-
Du sparer 37,-

Over
100 000 fag-
bøker med opptil
40%
rabatt

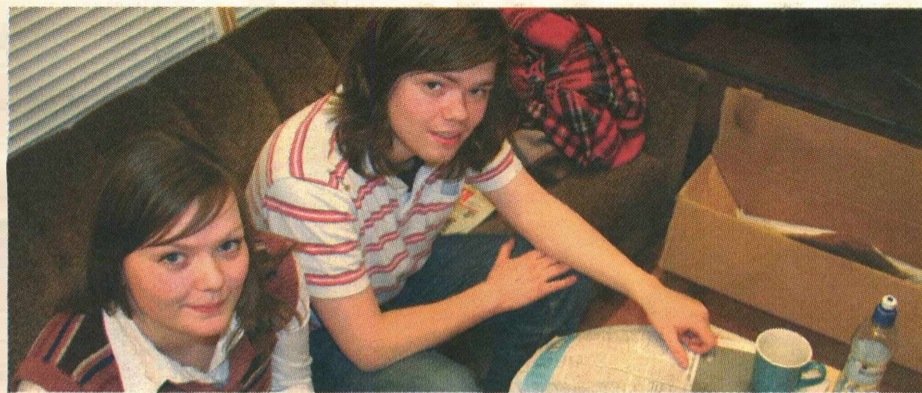
BØKENE DU BARE **MÅ** HA!

Vi har over 1,6 millioner titler

eller du kan kjøpe pensumbøkene på bokkilden.no

bokkilden.no

Nytt blod i redaktørsetene

Tale S. Halsør og Jørn N. Pedersen håper Utropia vil utvikle seg i løpet av det kommende året.

De skulle egentlig bli anmeldere for å få gratis billetter, nå sitter de i hver sin redaktørstol.

– Jeg begynte som filmanmelder i 2005 etter å ha sittet i styret til Tromsø Filmklubb, forteller Tale Severina Halsør (23), nylig ansatt som ansvarlig redaktør, og innrømmer at gratis kino var en av hovedmotivasjonene for å begynne som anmelder i Utropia. – Det var vel slik det

begynte, ler Tale og forteller videre at det raskt gled over til å skrive feature- og fokussaker for nyhetsdelen i avisen. – Det var litt det samme for meg, forteller Jørn Normann Pedersen (21) som er fersk nyhetsredaktør i Utropia. – Jeg ble egentlig med i Utropia for å bli fotograf, for det virka veldig kult å gå gratis på konserter og ta bilder. Jeg innså ganske fort at jeg ikke var så god, så når nyhetsredaktøren på den tiden foreslo at jeg skulle prøve å skrive litt, gjorde jeg det, fortsetter han. – Jeg var drittdårlig til å ta bilder, men fant ut at jeg likte å

skrive, konkluderer den unge redaktøren.

Klar for nye utfordringer

De to nye redaktørene har nå arbeidet i Utropia i en uke og det skal ikke stå på motivasjonen. – Det er mange nye utfordringer som en ikke har som frivillig, forteller Jørn, – men ikke på en dårlig måte, i hvert fall ikke foreløpig. Han innrømmer at han var veldig lei av å studere og klar for å gjøre noe annet. – Jeg har jo vært med her lenge og kjenner folka så jeg tenkte det ville være en bra arbeidsplass.

– Jeg hadde lyst å jobbe med Utropia helhetlig, ikke bare i forhold til enten kultur eller nyheter, sier Tale. – Dessuten liker jeg å ordne og fikse saker og ting, noe man får gjøre masse av som ansvarlig redaktør.

Tale forteller videre at hun håper Utropia vil kunne spille en rolle som informasjons- og debattorgan for studentene i Tromsø. – Jeg tror det er et godt tegn at vi har pådratt oss en del kritikk blant institusjoner som ønsker at Utropia skal være en servil

informasjonsavis og et reklameorgan.

Det tar jeg som et tegn på at vi har gjort noe rett, utdyper hun. – Det er jeg veldig enig i, skyter Jørn inn. – Det er viktig at Utropia fanger opp debatter, både lokalt her på Høgskolen og Universitetet, men også større internasjonale saker, utdyper han og legger til – vi må ta standpunkt. Dessuten bidrar de mange frivillige, med ulike bakgrunner og ståsteder, til å gi Utropia et balansert syn på saker.

Prosesser og strukturer

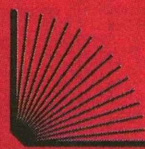
Selv om de tar fri fra studiene for å jobbe her er de enige om at læringsprosessen ikke har stoppet opp. – Gjennom å skrive saker for avisa har jeg lært masse om samfunnsstrukturene og hvordan politiske prosesser fungerer, mener Jørn. – Det er mange flinke og kreative folk her, fortsetter Tale, – og Utropia er på en måte det eneste alternativet om man ønsker å lære journalistikk i Tromsø. Jeg tror det er en god mulighet, avslutter hun.

PIA URTO
INGRID HALVORSEN (FOTO)

**VI
HAR
FLYTTET!**

Akademisk Kvarter har flytta fra Hovedgården til UB-kjelleren, inngang fra Storn-hallen

www.ak.uit.no

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D E L

Besøksadresse: Akademisk Kvarter, Ub-kjelleren, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø
E-post: ak@ak.uit.no

KONSEPTER & KONSERTER

17. JANUAR: LILLELØRDAG

18. JANUAR: KILL BULJO KONSERT MED SHOW

19. JANUAR: KILL BULJO KONSERT MED SHOW

20. JANUAR: DISCO MED DJ BERNT

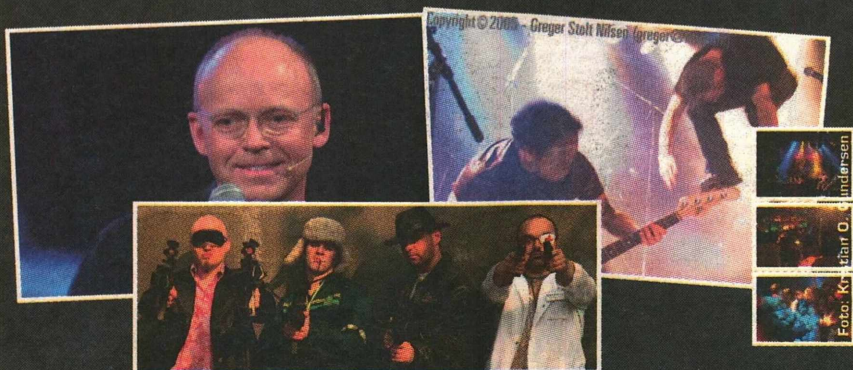
23. JANUAR: JAZZ I KAFÉ

24. JANUAR: LILLE LØRDAG

TROND VIGGO TORGENSEN

27. JANUAR: HELE DRIV: RAMMSUND, WHISKEYBAR, LOUNGE, & ROCKEKLUBB PÅ 1 UTESTED

31. JANUAR: LILLELØRDAG

www.driv.no

PORTRETTE

Erfaren og komplett

ERFAREN: Ulf Jensen er festivalsjef for Nordlysfestivalen for tredje gang.

Festivalsjef for Nordlysfestivalen, Ulf Jensen, fyller seksti år i februar. Han har ingen planer om å gi opp kulturarbeidet i nærmeste fremtid.

Det første som slår meg når jeg rister hender med hoveddrivkraften bak Nordlysfestivalen, Ulf Jensen, er hvor rolig og usedvanlig alminnelig han virker. Lite vitner om det enorme engasjementet og den lange erfaringen han bærer med seg.

Liten ledelse, stor kompetanse
Vi har forskanset oss på festivalens hovedkontor, Skansen, som også er base for to andre festivaler. Ulf byr på kaffe og småkaker, og vi slår oss ned i hver vår stol, mens han legger ut om Skansens lange historie.

- Dette er for eksempel Tromsø kommunes tusenårssted, opplyser Jensen.

I rommet ved siden av sitter festivalkoordinatør Vibeke Olsen.

- Til sammen er det vi to som utgjør ledelsen for festivalen, informerer

Jensen.

Til tross for ledelsens beskjedne mannskap virker ikke Jensen spesielt stresset, og han har god tro på at også årets Nordlysfestival vil komme trygt i havn.

- Det er viktig at jeg klarer å bevare roen og ikke stresser meg opp, selv om presset begynner å sette inn for alvor nå, sier Jensen, som mener at evnen til å forholde seg rolig er en av hans viktigste kvaliteter som festivalsjef.

Kulturelt utrustet

59-åringen har mange erfaringer innen kulturlivet å se tilbake på, og jeg skjønner snart at Jensen er alt annet enn en alminnelig mann. Hans kunnskap innen historie og kulturliv vitner om at få er mer kvalifisert til å ta på seg det betydningsfulle vervet som festivalsjef enn nettopp han.

Hva har ført deg til stillingen som festivalsjef for Nordlysfestivalen?

- Jeg er født og oppvokst i Tromsø og har jobbet med kultur nesten hele livet, begynner Jensen.

- Etter studiene ble jeg ansatt i kulturavdelingen som barne- og

ungdomskonsulent i kommunen. Etter å ha jobbet med barne- og ungdomsarbeid en stund, ble jeg kulturhussjef, hvor den første oppgaven var å bygge opp Kulturhuset fra grunnen. Her satt jeg som sjef i ti år, forteller han videre.

Etter sine ti år som kulturhussjef, ble Jensen kultursjef for en fireårsperiode, før han var med på å bygge opp Polaria. Her jobbet han i seks år og endte deretter opp i Nordlysfestivalen. Det er tydelig at Ulf Jensen har mange interesseområder, selv om det alltid har vært kulturlivet som har hatt størst tiltrekningskraft.

Musikk som hobby

- Det første året jeg var med i Nordlysfestivalen satt jeg som styreleder. Dette var i -86, og siden da har jeg, med få unntak, på en eller annen måte vært involvert i festivalen.

Jensen er festivalsjef tredje år på rad, en stilling som har ført med seg større og større ansvar.

- Foruten det administrative og økonomiske ansvaret har jeg også, i samråd med programkoordinator, det kunstneriske ansvaret.

Jensen legger ikke skjul på at kompetansen for å kunne dekke disse områdene skyldes mange år med ulike erfaringer.

Festivalsjefen trekker frem interessen for musikk som en viktig faktor for hans kvalifikasjoner i det kunstneriske og tekniske arbeidet med festivalen.

- Jeg har holdt på med musikk siden 50-tallet og hadde også planer om å bli profesjonell musiker på 70-tallet, men denne ambisjonen la jeg raskt fra meg. Jensen uttrykker bekymring over at flere og flere yngre og yngre musikere legges under stadig større mediepress. - Dette er noe vi tar hensyn til i Nordlysfestivalen ved at vi er svært varsomme med å hyre inn unge artister, hvis vi ikke er sikre på at de takler presset.

Jensen trekker frem at årets yngste artist, Grace Kelly, på fjorten år er en av de som eksemplifiserer dette.

- Hun er den yngste artisten vi noen gang har hatt på festivalen, opplyser Jensen. Samtidig hevder han at til tross for den unge alderen, er Kelly unormalt moden i sitt uttrykk. - For å komme dit hun er nå har hun passert såpass mange nåløyer

PORTRETTEDET | ULF JENSEN

festivalsjef

HUNDRE ÅR: Hundreårsmarkeringen av Edvard Griegs død åpner med elektronisk leirbål under årets Nordlysfestival

at det å gjeste Nordlysfestivalen kun vil virke positivt for hennes videre utvikling, mener festivalsjefen.

Selv om ambisjonene om å bli profesjonell musiker ikke slo til for hans egen del, føler Jensen at musikken har bidratt til å heve livskvaliteten betraktelig.

- Å ha musikk som hobby er helt fantastisk, utbryter han.

- Det er jo noe en kan holde på med til en ikke lenger kan gå. Ja, en behøver jo ikke engang å kunne gå, smiler han.

Musikkinteressen var for eksempel årsaken til at Jensen og tre andre venner på 70-tallet dro i gang et ideelt prosjekt som gikk under navnet Tromsø-låt.

- Det var en mønstring hvor vi hentet opp musikere innen pop, jazzrock og vise-sjangerne. Målet var å samle inn penger til ulike tiltak som kunne fremme disse stilene, forteller han og nevner øvingslokaler som en spesielt viktig prioritering. Prosjektet varte i ti år før de bestemte seg for å avslutte, og for tre år siden kunne de overlevere grøden på 700 000 kroner til Tromsø kommune. - Nå er det opp til kommunen å forvalte disse pengene, sier Jensen og stoler på

at de blir disponert fornuftig og kommer frem dit de skal.

Tjue år

Hva vil være spesielt med årets festival?

- For det første feirer vi tjuetårs-jubileum i år, forteller Jensen. Dette vil også være tema for årets festival.

Hvordan vil dere markere dette?

- Vi vil blant annet sette opp flere arrangementer enn tidligere, hvor flere av disse vil være gratis.

Jensen gjør oppmerksom på det store åpningsarrangementet som vil finne sted på universitetsområdet.

- Dette er et svært kostbart arrangement, men siden vi føler det er viktig å signalisere at festivalen er for alle vil dette være gratis. Vi vil også ha et elektronisk leirbål, hvor åpningen av hundreårsmarkeringen for Griegs død vil stå sentralt.

Det må jo kreve svært mye tid og krefter å ha så mange jern i ilden som det du har. Føler du at alderen begynner å legge beslag på overskuddet?

- Det er klart det kan være slitsomt til tider, men samtidig får jeg så mye igjen for det jeg driver med at jeg kommer

nok til å holde på en stund til, fastslår festivalsjefen, som allerede er i gang med planleggingen av neste års festival.

Jensen har både kone og barn, som alle har høyt aktivitetsnivå, men innimellom kastene blir det også tid til å være hjemme og slappe av, jogge litt og ta seg en liten skitur.

- Jeg er også medlem i ulike organisasjoner, påpeker Jensen, og trekker frem Tromsø Rottary som eksempel.

- Nå jobber vi internasjonalt med et prosjekt hvor målet er å bekjempe polio, forteller han.

Det er ingen tvil om at Ulf Jensen er en sjef Nordlysfestivalen verdig. Med begge beina på bakken, dog noe løst, er det ikke rart at Nordlysfestivalen har blitt en så jordnær og ambisiøs festival som den har blitt under nettopp hans ledelse.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
NORDLYS (FOTO)

Fra skrivebordet:**Det går i 100**

- Evig eies kun det tapte, skrev den store lille Henrik Ibsen.

Fjorårets gjennomføring av Skien-mannens hundreårsmarkering tyder på at noe grunnleggende kunnskap ved hans person, samt det famøse sitatet, er forsømt på det groveste. Nu skal jeg fortelle hva jeg har hørt om Henrik fra først til sist, og skulde det stundom falde lidt tørt, så er det dog sandt og visst: Jeg vet heller lite, men landet Norge fant han ganske trist. Ibsen kunne ikke fordra verken Norge eller dets folk. Dette kommer tydelig frem i bøkene han har lagt fra seg, og som paradoksalt nok blir tiljublet ved hver ei grind. Skjønt, de litterære kvalitetene som er å finne i hans verker er av gjeveste merke og ugjendrivelig tyngde, men... å dra hundreårsdagen for Ibsens død over et helt år, for å promotere landet han selv foraktet, er det nærmeste en kommer likskjending uten å fysisk pisse på graven og hale opp hans benrester.

En ting er å la seg lure til å tro at hovedpersonen ville satt pris på oppmerksomheten. En annen sak er selve gjennomføringen av jubileet. Det kunne til tider virke mer som en slags hevnaksjon mot Ibsen, grunnet i at han syntes mindre om Norge enn hva Norge synes om ham. Men det er nok ikke tilfellet. Arrangørene og de medvirkende bak Ibsen-året i Norge hadde utvilsomt til hensikt å hedre og ære en av tidenes største diktere, til tross for hans lille hatforhold til det røde, hvite og blå. Men alle kampene, diskusjonene, pengekranglene, og Ibsen, Ibsen, Ibsen overalt, hver eneste dag det siste året, har heller omvandlet hans gravjord og minne til en råttne slagmark. Og restene av hans sjel har blitt slynget rundt som kasteball fra arrangement til arrangement. Evig eies kun det tapte, my ass! Jøye meg.

Jeg er ingen reaksjonær museumsvokter. Jeg synes tvert imot at nyskaping, idealistiske tiltak, spreke initiativ og kreative, originale arrangementer utgjør en stor del av kulturlivets fargerike kjerne. Men når Edvard Griegs hundreårsmarkering står for tur i det nye året, håper jeg den lille store komponisten får litt større spillerom enn hans inspirasjonskilde. Det er kanskje for mye å be om, men det er lov å håpe på et noe mer nøkternt jubileumsår i 2007. Skulle det skjære seg, får vi bare håpe komponisten fra Maihaugen tåler oppmerksomheten. Han er jo tross alt bergenser. Lenge leve døden, og god feiring!

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Kommet deg etter nyttårsfeiringa?

Utopia søker etter sportsjournalister, sportsfotografer, journalister og fotografer,
illustratører og alle andre med skrivekløe eller en penn/blyant mellom fingrene.
Gjør som Den Norske Stat, skap historie DU også!
www.utopia.no - utopia@utopia.no

PLATEANMELDELSER

FILMOMTALE

KONSERTER

FØROMTALER

SPORT

NORDNORGEKANEN

Dyrisk teaterakse

Det er animalske tilstander på rådstua. Teater Aksen setter opp Animal Farm

KULTUR side 17

FOTO: OLA RØE

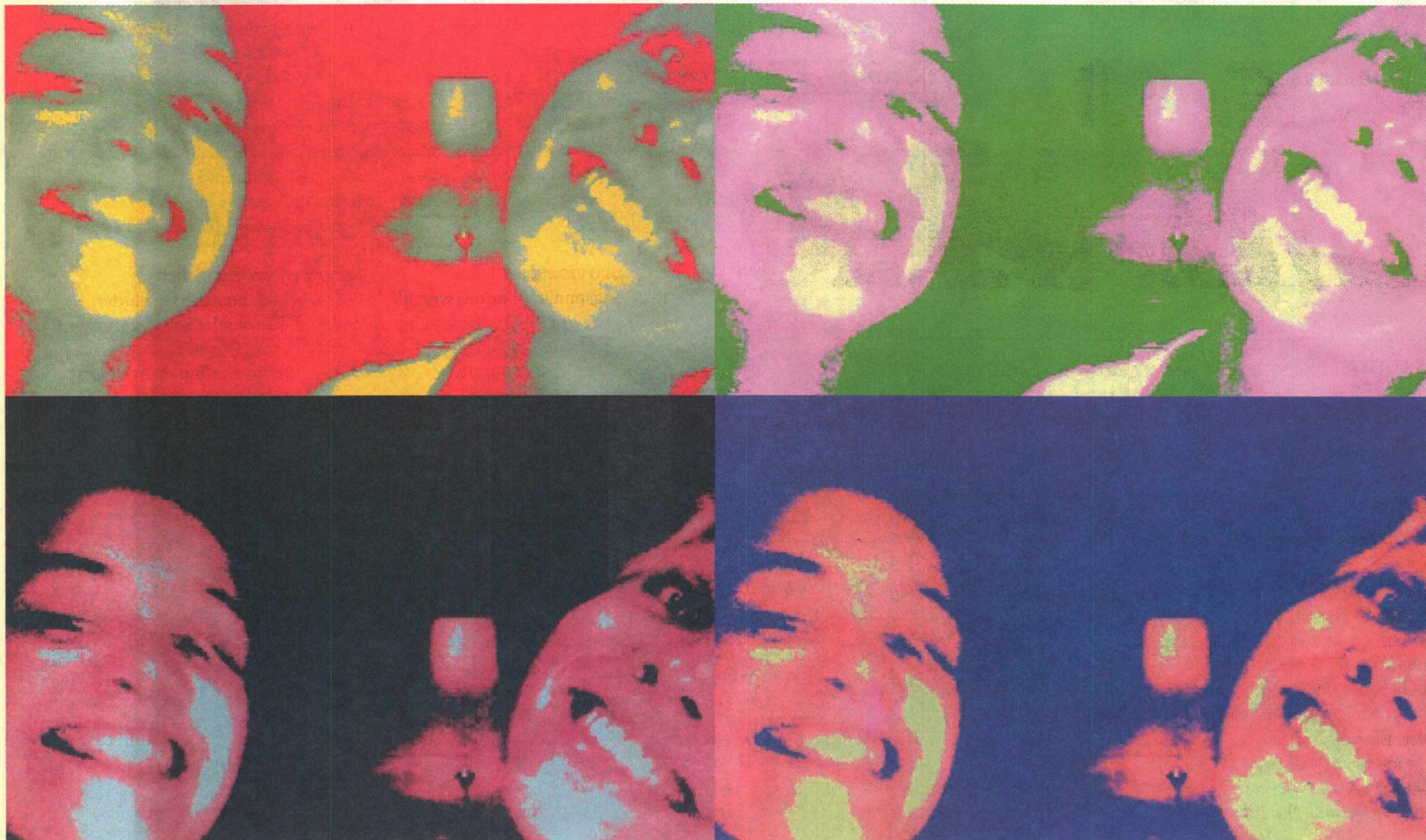
Livet er cabaret!

Publikumsmassen flokker til Hålogaland Teater. Teaterets storsatsing har fått Jørn-Bjørn James Huvesatd Fuller-Gee og Ida Holten Worsøe til å bade i suksess. Nå gleder de seg til 50 forestillinger med Cabaret

KULTUR side 23

KULTUR | KONSERT

Kammermusikkens lysende fremtid

Torun Sæter Stavseng og Liv Hilde Klokk utgjør sammen strykerduoen Duo Taus, som vant Ungdommens Musikkmeisterskap. Nå gleder de seg til å spille på Nordlysfestivalen.

Torun (23) på cello og Liv Hilde (22) på fiolin er begge født og oppvokst i Ålesund. Det var også der deres musikalske samarbeid startet. Opp gjennom årene har de vært på mang en orkesterprøve og sommerkurs sammen, og de var også med på å starte en kvartett sammen. De har spilt mye sammen i barne- og ungdomsårene i ulike grupper og orkestre, og kjenner hverandre godt, både musikalsk og som venner.

- Å være gode venner er en fordel, men det kan også være en utfordring, spesielt når man bare er to. Men når vi møtes og spiller sammen har vi det veldig gøy, forteller Torun. - Det er en fordel å kjenne hverandre godt når man spiller kammermusikk som vi gjør. Vi kommer nær hverandre, vi gir og tar impulser og kommuniserer godt med hverandre.

Gøy å vinne

Hvordan var det å vinne ungdommens musikkmeisterskap? Var det hard konkurranse?

- Det er alltid krevende å være med

i konkurranser, spesielt i et lite land som Norge. Alle kjenner hverandre i musikkbransjen, dermed er det kanskje mindre å gå på. Det skaper en del press, og da er det selvfølgelig veldig gøy å vinne, alle liker jo det! sier Liv Hilde.

- Ungdommens musikkmeisterskap var et spennende mål og en utfordring for oss. Mange dyktige musikere er med i den konkurransen. Det er spesielt bra å kunne ha en konkurranse som inspirasjon til målrettet jobbing, sier Torun.

Møtet mellom musikk og mennesker Torun spår at kammermusikk har en lysende fremtid. - Det som gjør kammermusikk så unikt er den kommunikasjonen som oppstår mellom musikk, musikere og publikum i øyeblikket. Jeg tror kammermusikk har en lysende fremtid. Mange setter pris på det nære møtet mellom musikk og mennesker.

Som vinnere av Ungdommens musikkmeisterskap får Duo Taus konsertoppdrag ved utvalgte norske festivaler og lignende prestisjearrangementer. - Festivalnorge eksploderer også for klassisk musikk, så jeg tror absolutt dette er noe vi trenger og det er mulig å gjøre langt inn i fremtiden. Det fins tross alt ikke noe bedre jeg kan gjøre! sier en entusiastisk Torun.

Inspirert av søsken

Dere har drevet med musikk gjennom nesten hele oppveksten. Hva inspirerte

dere til å starte med musikk?

- Da jeg var 7 år, begynte jeg å spille cello på den kommunale musikkskolen. En kan jo si at jeg kommer fra en musikalsk familie, for begge mine søstere drev også med musikk. De spilte piano og fiolin, og da ble cello et naturlig valg for meg, sier Torun.

- Jeg begynte å spille gjennom to eldre søsken som spilte fiolin og cello. Egentlig skulle jeg spille bratsj, men instrumentet er så stort, så jeg begynte med fiolin. Jeg ble så glad i fiolinen at jeg aldri gikk over til bratsj. Mamma ville ikke at jeg skulle begynne å spille før skolestart, men da jeg var fem gikk jeg selv til musikkskolerektoren i Ålesund med problemstillingen, og hun ga meg en fiolin, sier Liv Hilde, og legger til: - Oppveksten vår har ikke bare vært preget av musikk, for eksempel holdt vi mye på med hester begge to.

Studerer i utlandet

Begge to flyttet fra Ålesund til Oslo for å gå på Barrat Dues musikk institutt. Der tok Liv Hilde videregående, mens Torun tok siste året på videregående der og fortsatte med konservatoriestudier i to år. Nå studerer Liv Hilde fiolin ved Edsberg Musikk institutt i Stockholm, og Torun går på musikkhøyskolen i Stuttgart i Tyskland. - Edsberg Musikk institutt er en kammermusikk skole med bare 25 elever som ligger veldig idyllisk til i et gammelt slott. Jeg håper Torun kan komme hit neste år. Det er et spesielt miljø her siden vi er så få, og vi støtter hverandre

som søsken. Det er lite albuer, men mye utfordringer. En utmerket kombinasjon som gir et godt læringsgrunnlag, forteller Liv Hilde.

Bach, Ravel og Schnittke
Hvilken type musikk spiller dere?
Komponerer dere noe selv?

- Programmet vi spiller på festivalen er variert, fra brusende norsk romantikk, til Bachs klavermusikk, russisk stillferdige toner og til slutt fransk svevende impresjonisme med snert og driv, sier Torun.

- Vi har dessverre ikke mange egne komposisjoner å skryte av. Komponistene som står på programmet er høyt oppe på lista. Bach, Ravel og Schnittke var klare i toppen, sier Liv Hilde.

Hvordan er det å få spille på Nordlysfestivalen?

Navn: Torun Sæter Stavseng

Alder: 23

Instrument: Cello

Studerer: På Musikkhøyskolen i Stuttgart

Navn: Liv Hilde Klokk

Alder: 22

Instrument: Fiolin

Studerer: På Edsberg Musikk institutt i Stockholm

BENEDIKTE AAS
(PRESSEFOTO)

Dyrisk teater

STUDENTTEATER: Teater Aksens øver seg på dyrebevegelser

Kommunisme, revolusjon og demokrati. Det er hva Teater Aksens har å tilby sitt publikum når de setter opp Animal Farm.

I Rådstua Teaterhus er en gjeng med ungdommer travelt opptatt med en scene full av både geiter, griser, hester og høner. Det blir improvisert, og det kommer forslag til regiløsninger fra alle kanter. En idé blir prøvd ut, forsamlingen ler. Studentgruppa Teater Aksens har straks premiere på sin versjon av "Animal Farm", og Utopia fikk være flue på

veggen da en intensiv øvingshelg nærmet seg slutten.

Sjølstyrte gårdsdyr

Forestillingen tar utgangspunkt i George Orwells "Animal Farm". Animal Farm handler i korte trekk om dyra på en gård som gjør opprør mot menneskene som behandler dem dårlig. De starter sin egen sjølstyrte gård, men det viser seg at det ikke er så enkelt. De smarte grisene begynner å oppføre seg mer og mer som mennesker, og den sjølstyrte gården ligner etter hvert mistenkelig mye på gården slik den var under menneskenes styre. Dette kan jo minne om noe fra vår egen virkelighet. Boken representerer

på mange måter den evige klisjeen om at "kommunismen er en god idé, men det fungerer ikke i praksis". Da boken kom i 1945, var den også oppfattet som en åpenbar kritikk av den russiske revolusjonen og en vurdering av hvordan kommunismen ble ødelagt under Stalin. Teater Aksens har ikke lagt vekt på dette i sin forestilling.

Lek og improvisasjon

Fra dette utgangspunktet har regissør Jill Forrest skrevet et eget stykke. Gruppen arbeider seg stadig fram til et ferdig produkt gjennom improvisasjoner. Teater Aksens har forandret mye, improvisert og lekt seg fram til en helt egen forestilling. Runa Wolden sier at stykket blant annet handler om makt, og at de gjennom stykket aktualiserer forskjellen mellom profesjonelle og amatører i teaterverdenen. Med Teater Aksens spesielle variant av forestillingen får vi også et spennende innblikk i hvordan primalinstinktene kan komme til uttrykk hos mennesker.

Primalinstinkter

Og primalinstinkter har nok denne forestillingen plenty av. I et stykke som handler om revolusjonære gårdsdyr skulle det bare mangle. Siden arbeidet

med produksjonen startet i høst har gruppen lekt seg med forskjellige øvelser. Med dyreleker har de funnet fram til uttrykk og bevegelser for å ligne mest mulig på dyrene de skal framstille. Noen av kostymene de skal bruke er bestilt fra selveste England, så troppen har de beste forutsetninger for å kunne gjøre en god figur som dyrene på Animal Farm.

Snart premiereklar

Øvingshelgen nærmer seg slutten, og Teater Aksens samler seg i en ring for å avslutte. Beskjeder blir gitt og plakater delt ut. Om en uke kan du også møte dem, om enn i en litt mindre avslappet, og i en litt mer primal og dyrisk tilstand. Vælkømmen tell gards!

- Teater Aksens er studentenes egen teatergruppe i Tromsø.

- Erfaring fra teater er ikke noe krav for å være med.

- Gruppa søker medlemmer som vil være med på ny oppsetting til høsten.

KJERSTI HELLESØY
TIM DASSLER (FOTO)

MUSIKALEN CABARET

SPILLEPERIODE: 11. JANUAR – 10. MARS 2007

STUDENTPRIS KR 250.

WWW.HT.TR.NO

HÅLOG
ALAND
TEATER

KULTUR | TIFF 2007

Hva skjer`a, TIFF?

TIFF: Billettene til Kill Buljo ble utsolgt på tretti minutter

Er du klar for en uke uten søvn og mat, som garantert vil sabotere alle intensjoner om en god faglig semesterstart? Eller går du kanskje heller for en sosial start på det nye året som en lykkelig og opplyst filmfestivalgjenger?

TIFF 2007 følger igjen sin egen suksessoppskrift. Ifølge festival – og programsjef Martha Otte og programkoordinator Henning Rosenlund er årets filmfestival helt i tråd med dens profil: å bringe kvalitetsfilm til et publikum som strekker seg fra det lokale til det internasjonale – med filmer fra alle verdens hjørner. – I år har vi flere filmer fra flere land enn tidligere, og spredningen er større mellom de smaleste og de bredeste filmene, sier Rosenlund.

TIFF handler om å gi oppmerksomhet til filmer som publikum vanligvis ikke ville få se i et ordinært kinoprogram - hvor utvalget i og for seg er smått selv for en som ikke er filmfrik – men vil gi plass til den (ikke nødvendigvis) smale filmen, den utfordrende filmen.

Ifølge Otte er publikums tillit en nøkkelforutsetning for TIFF. – Det er som en sirkel, sier Otte.

- Vi gir publikum utfordringer og tåler kommunikasjon og motstand. Og vi tar gjerne imot tilbakemeldinger. TIFF-ledelsen har tro på sine publikummere, selv om de noen ganger kunne ønske seg et mer nysgjerrig publikum. Det er uansett ingen tvil om at alle vil finne noe de liker i TIFFs program.

Film, politikk og humanisme

Det internasjonale står sterkt på denne festivalen, med fokus både på nordområdene og med blick østover. Men vi finner også filmer fra områder med høyt konfliktnivå, et eksempel er den palestinske regissøren Rashid Mashawari, som deltar med tre filmer på årtets TIFF. Disse er Waiting, Min bror Arafat og Ticket to Jerusalem. Otte snakker engasjert om filmskaperes dårlige forutsetninger i Palestina, noe Mashawaris halvdokumentariske filmer også omhandler. I Waiting vil vi se en regissørs forsøk på å instruere palestinske amatørskuespillere i nettopp det en palestinsk flyktning kan best: å vente.

Politisk film er i vinden for tida. Heldigvis har mennesker evnen til å uttrykke seg

gjennom kunst, og ifølge Otte har en filmfestival et krav til seg om å orientere, om å kunne utforske og oppdra gjennom formidlingen av kvalitetsfilm.

- Vi møter nyheter hver dag, men disse filmene gir en det humanistiske perspektivet, en menneskelighet som heller ikke er fri for humor. Uansett om en film kan klassifiseres som politisk handler den om folk, og om å formidle den gode fortellingen, mener Otte.

USA og den mystiske Bozo Texino Sjarmerende nok vises det mange amerikanske filmer under årets TIFF. Her er ikke så mye Hollywood å finne, og de fleste filmene er på sett og vis atypisk amerikanske og slettes ikke de som havner på kino ved siden av James Bond og noe flashy animasjon for barn. Ikke det at de ikke burde være der. For det burde de, og sannsynligvis hadde Who is Bozo Texino? stått seg godt i sammenligning. Selv som den er hjemmehørende i kritikeruka, har denne filmen fått ufortjent lite publisitet, til tross for at den ifølge festival – og programsjefen er en spesiell, men tilgjengelig filmopplevelse. Filmen, regissert av Bill Daniel, handler om både jernbanegravfittens legender og om en enda ikke utdødd landstrykerkultur langs USAs

enorme godsvogn-nett. I denne litt eksperimentelle dokumentaren intervjues Bozo Texino og landstrykerne, en film som gir publikum et bilde av en spesiell livsførsel og samtidig har sitt virke som kritikk av det amerikanske samfunnet.

Rett på video

Programkoordinator Rosenlund har også filmer han føler trenger mer omtale. I Rett på Video – programmet finner vi for eksempel Christopher Bos Allegro, en fin film som ikke kommer på kino. At filmfestivalens publikum blir presenterte for filmer som ikke havner på kommersiell kino ser ut til å være et viktig fokus når filmene velges ut. Så også med programansvarligs andre anbefaling: Det Internasjonale Kortfilmprogrammet. Dette programmet er presentert av Laurent Gurrier, og filmene er utvalgt fra programmet til The Clemont-Ferrard Short Film Festival. Ifølge Rosenlund er det å finne og presentere også denne typen film en viktig del av jobben. Og en morsom del, tror nå vi, ettersom vi vil få se både surrealistiske liv, en mann forfulgt av ulykker og cirka tre tusen insekter.

UTEKINO: Det blir mulighet for utendørs filmopplevelse under TIFF

FILM: Fra filmen Still Life som blir vist under TIFF 2007

Tips og triks

Følgende to tips til filmer å se under årets TIFF kan være verdt å merke seg:

- 1) The Cats of Mirikitani. Denne filmen handler om en eldre hjemløs japansk kunstner som regissør Linda Hattendorf blir kjent med etter 9/11, og vi får glimt inn i hans historie gjennom hans tegninger av katter og atombomber. Som i mange av festivalens filmer møter vi både de store og de små spørsmål, både det menneskelige og det umenneskelige. Skrap sammen dine siste slanter og se denne filmen i festivalens beste humanistiske ånd.
- 2) Revolution fra Horisont Øst-

programmet, hvor ...gamle sanger synges om igjen. Eventuelt kan du ta på morrobuksene og se Black Sheep og Kill Buljo (husk å se etter kjentfolk!), forundre deg litt med Rockland Norwegen, eller du kan velge å henge med de på din egen mentale alder og få en spesiell filmopplevelse. Min nabo Totaro, live-dubbet av Trine Kallevig, ser ut til å bli atter en nydelig animasjonsfilm fra Hayao Miyazaki, som tidligere har regissert både Chihiro og heksene og Princess Monoke.

Så for de studentene som er litt sene med å betale semesteravgiften: Om du ikke

er frivillig allerede nå er det for seint. På den positive siden: Utekinoen har gratis økologisk suppe i tillegg til film. Dessuten, ølpenger er ikke som andre penger, og øl er også mat. Invester i snus og flypute, og få med deg så mange filmer som du har råd til. Kanskje vi sees på TIFF?

FORFATTER
LIV ASK (FOTO)

FAKTA:

- Startet i 1991, altså inne i sitt 17. år
- TIFF 06: 44804 billetter solgt.
- Viser i år filmer i kategoriene Konkurransprogrammet, Horisonter, Horisonter Øst, Film fra Nord, Kritikeruken, Overdrive, samt spesialvisninger og flere andre sjangre, pluss arrangementer.
- Norges største filmfestival, og Nord-Norges absolutt største kulturhappening.
- Populær festival å jobbe på for mange studenter.

Slepp laus småpornografiske romfarare

Tromsø filmklubb startar filmveka i Tromsø med å sleppe eit breitt og samansett program.

- Vi har jobba etter det same målet som alltid, nemleg å lage det best moglege programmet. I år har vi laga eit program som utmerkar seg med veldig stor breidde. Vi har filmar for heile medlemsmassa vår, som for tida er veks fort. Vi er ikkje ein klubb berre for nerdar, sjølv om vi òg har smale filmar på programmet, fortel Tord Olander Pedersen, programsjef i Tromsø filmklubb.

Kva er mennesket?

Filmklubben har for vane å dele programmet sitt inn i tema og regissør-seriar.

- Den største prioriteringa dette semesteret er noko vi har jobba lenge for å få til, nemleg eit tema på episk film, fortel Pedersen. - Det er filmar som forsøker å sei noko om mennesket og fortelle historier om storheten i mennesket. I tillegg er det veldig estetiske filmar som fokuserar på det vakre bilete. Somme av filmene er så levande at dei om lag hoppar ut av lerretet. Som del av denne serien sett vi

opp 2001-ein romdysse. Ein film som fortell om mennesket når det er fjerna frå sine omgjevnadar.

Sjeldne regissørar og mange romfararar Kurosawa er ein regissør det lenge har vore vanskeleg å få tak i i kino-Noreg, men filmklubben har no teke saka i egne hender. - Vi har fått til ein eigenimport frå Danmark, så dette semesteret viser vi tre av filmene frå den legendariske regissøren.

Det er ikkje det einaste regissør-temaet som er på plakaten. I tillegg til Kurosawa er det fleire filmar av mafiaindustri-regissøren Scorsese og den meir moderne danske Per Fly som har laga trilogien Arven, Benken og Drapet. Dei tre filmene til Fly blir sett opp som eit maraton, med alle visningane på ein dag. - Det temaet eg ser mest fram til sjølv må vere serien med romfarts-filmar. Eit tema vi presenterar med ikkje heilt lite humor, fortel Pedersen. Den filmen som utpeikar seg som den mest ekstreme i den serien må vere filmen om den småpornografiske astronauten Flesh Gordon.

Vill og gal på festival

Semesteret til filmklubben startar ikkje før i februar, i følge Olander Pedersen for at medlemmane i filmklubben skal få komme seg etter filmfestivalen. - Vi er

veldig aktive under festivalen, utdypar han. - Vi låner ut maskinistar og er ellers involvert i mange ulike områder under festivalen. Ikkje minst arrangerer vi filmklubb-dagen på fredagen under TIFF. Då skal vi ha stumfilmvisning med bandet "Jeans Team" frå Berlin. Dei spelar seinare på kvelden på

filmklubbfesten på Rådstua Teaterhus, før det vert DJ-maraton i samarbeid med Insomnia-festivalen og klubb-konseptet Cushion, avsluttar programsjefen entusiastisk.

TALE SEVERINA HALSØR

KULTUR | OPERA

Verdensopera i Tromsø

OPERA Forsker: Professor Niels Windfeld Lund har sørget for direkte sendt opera på Verdensteateret.

Vil du unngå å stå på venteliste i årevis til Bayreuther Festspiele for å se litt Wagner? Nekter du å betale 300 dollar for å få deg en god plass på The Metropolitan i New York? Fra og med 30. desember 2007 har du mulighet å oppleve opera, overført direkte fra The Met til Verdensteatret i Tromsø.

Forestillingene blir overført via satellitt, om England og derfra videre til kinoer i Japan, Europa og USA, direkte fra et av verdens mest toneangivende operahus, The Metropolitan i New York. Første forestillingen, Mozarts Tryllefløyten, ble utsolgt i Tromsø og ble en heidundrende suksess.

I Puritani

Den 6. januar var det I Puritani av Bellini og Bel Canto-opera (bel canto betyr "pen sang") som sto på plakaten. Det var den verdenskjente operadivaen Anna Netrebko som spilte den kjærlighetssyke Elvira. Historien finner sted i England, og Elvira er blitt lovet bort til en av

farens støttespillere, men forelsker seg i en annen. Når hun får lov til å gifte seg med ham, forsvinner han. De mest imponerende scenene kretser rundt hennes galskap etter å ha blitt forlatt. I pausene mellom aktene ble publikummet tatt med bak skjermene av The Met, og det ble vist intervjuer, bakgrunnsfilmer og kommentarer. Alt på veldig amerikansk vis, men absolutt interessant og med stor sjarm. Det mest spennende aspektet med prosjektet er følelsen av å være med på noe der og da, eller som noen ordla seg på bloggen til The Met: "the overall atmosphere – a real sense of being included in a Met event." Publikum bidro med å klappe etter hver solo og akt, i takt med publikummet i New York.

Bedre enn ekte opera

Etter forestillingen var det mange som mente at dette var enda bedre enn å gå på en ekte operaforestilling. Først og fremst var det lyd kvaliteten som overrasket. Den krystallklare lyden gjorde at man virkelig kunne bli revet med i operaen, som er noe helt annet enn å sitte bakerst på balkongen i et operahus. I tillegg kunne man se ansiktsuttrykkene til operastjernene tydelig, og man kom veldig tett inn på karakterene. Operaen var dessuten tekstet, noe som hjalp dem som ikke kan alle verdens librettoer

utenat og er dårlig skolerte i italiensk. Alt var tilrettelagt slik at også operanitwits følte seg inkluderte.

Hele prosjektet er stelt i stand av The Met-sjef Peter Gelb, nettopp med tanke på å få opera ut i verden og til nye mennesker. Akkurat som direkteoverført opera via radioen, som The Met har lang erfaring med.

The World Opera

Det er organisasjonen The World Opera som står bak prosjektet i Tromsø. Professor i dokumentasjonsvitenskap på UiTø, Niels Windfeld Lund, er formann for organisasjonen og har organisert direktevisningene fra New York. Da han fikk høre om prosjektet la han et innlegg på nettsiden til The Met, der han spurte om de var interesserte i å la Tromsø bli en del av prosjektet. Etter en uke svarte markedsdirektøren at de var meget interesserte, og da var prosjektet i gang.

Lund møtte mye skepsis, og det var mange som mente at det var umulig å gjennomføre. – Mange mente at det rent teknisk sett aldri ville gå, men jeg tenkte at det her måtte kunne la seg gjøre, sier Lund.

- Tromsøs beliggenhet spilte nok en avgjørende rolle for at vi fikk bli med på prosjektet. De var fascinerte over at det ligger så langt nord, forteller en engasjert

Lund. – Sjefen for The Met, Peter Gelb, uttalte før den første visning Tromsø definitivt var det mest eksotiserte visningsstedet.

Studentrabatt

Det er enda fire forestillinger å få på seg, og Lund mener studenter burde gripe sjansen for å være med på å få Tromsø til en nordlig operaby.

– Det er et år siden Mandela-konserten som viste at det går an å satse stort i Tromsø. I tillegg kan vi friste med studentrabatt på visningene våre. Den første visning blir Tchaikovsky sin Eugenie Onegin 24. februar med verdensstjerne Renée Fleming, dette er noe man ikke kan gå glipp av, smiler Lund. Lund er sitt ansvar bevisst fordi de har dyr affære å sende direkte opera. – Heldigvis har Tromsø kommune og Troms Fylke virkelig sett perspektivet på de har støttet oss økonomisk. Det er dyrt når vi er det eneste stedet i Europa som faktisk viser live fra New York, forteller Lund.

The World Opera er en ideell organisasjon, og derfor håper Lund at alle forestillingene blir utsolgt, og at samarbeidet med New York kan forlenges. I tillegg håper han å kunne vise fra hele verden etter hvert, og drømmer om direkte visninger fra Scala i Milan.

Verdens nordligste opera

OPERA VISNING: Opera live fra New York ble suksess

I 2010 blir det premiere på den første verdensoperaen i Tromsø noensinne på Kulturhuset. Med musikk skrevet av musikere over hele verden og en libretto skrevet av en Tromsøprofessor blir det en opplevelse av de helt sjeldne.

Hver akt vil bli skrevet av ulike musikere, og komponistene utgjør et differensiert selskap. Andre akt av operaen, som heter JH: Between Earth and Heaven, blir for eksempel skrevet av en amerikansk jazzmusiker, mens siste akt blir skrevet av kinesiske Hing-Yan Chan. Librettoen til operaen blir skrevet av Niels Windfeld Lund, professor i dokumentasjonsvitenskap ved UiTø.

The World Opera

Lund er kunstnerisk og administrativ leder for The World Opera (WOP), en ideell organisasjon med hovedsete i Tromsø. Målsetningene til WOP er ambisiøse. De vil utvikle et virtuelt operahus med en utforskende tilnærming, der operatradisjoner skal utfordres gjennom egne produksjoner og gjennom distribusjon av operaforestillinger fra hele verden. The World Opera har delt sine virksomheter i tre kjerneområder: distribusjon, produksjon og studioarbeid. Målet med distribusjonen er å utvikle et forum for verdensomfattende operaforestillinger. Som første ledd i dette prosjektet har WOP opprettet et samarbeid med The Metropolitan i New

York (se egen sak på side 20), og i sommer blir det direktevisning av et gresk drama fra San Francisco.

WOP-produksjonene blir utviklet gjennom workshops, både fysisk og etter hvert på nettet. Det er i skrivende stund planlagt fire produksjoner. Bortsett fra den allerede nevnte operaen JH, er det blant annet planer om en opera om Ludvig Holbergs Niels Klim, og en fremførelse av noen operaer basert på Shakespeare-stykket Kjøpmannen i Venedig.

Opera som dokument

Lund forsker på opera i dokumentasjonsvitenskapelig sammenheng. – Opera er et kompleks dokument. Det blir produsert av mange parter, er multimedial og i tillegg finnes det mange ulike tradisjoner for hva en skikkelig opera skal være, utdyper Lund begeistret. – En annen dimensjon er rettighetene, så The Met måtte gjøre en avtale med fagforeningen for sangerne før de kunne vise opera over hele verden.

Dansken forteller at ting har tatt en fryktelig fart etter en workshop i mai i fjor i Berkely, der han i samarbeid med noen kollegaer laget første akten av JH som et eksperimentelt forskningsprosjekt. Lund forteller: – To dager senere

begynte det og blir mer og mer en produksjon, og ikke lenge etterpå dukket begrepet World Opera opp. – Da begynte vi å tenke på å lage et operahus med flere produksjoner. Vi måtte også utarbeide en profil, fortsetter han.

Virtuelt operastudio

I samarbeid med Stanford University vil WOP slå sammen flere fysiske studioer til ett virtuelt studio for både øvelser og innspillinger. WOP i Tromsø har et samarbeid på gang med konservatoriet i Tromsø. Første online øvelse skal finne sted i april mellom Stanford og Tromsø, men den skal hvert omfatte studioer over hele verden.

Lund er invitert på den årlige konferansen av paraplyorganisasjonen til de profesjonelle europeiske operahusene i år og er glad for å få anerkjennelse. – Jeg er veldig glad for å bli akseptert som et profesjonelt operahus på denne måten, avslutter en fornøyd Lund.

BEN WHISHAW ALAN RICKMAN RACHEL HURD-WOOD OG DUSTIN HOFFMAN

FOKUS TROMSØ KINO

IN TOM TYKWER FILM AV BERND EICHINGER PRODUKSJON

PARFYMEN

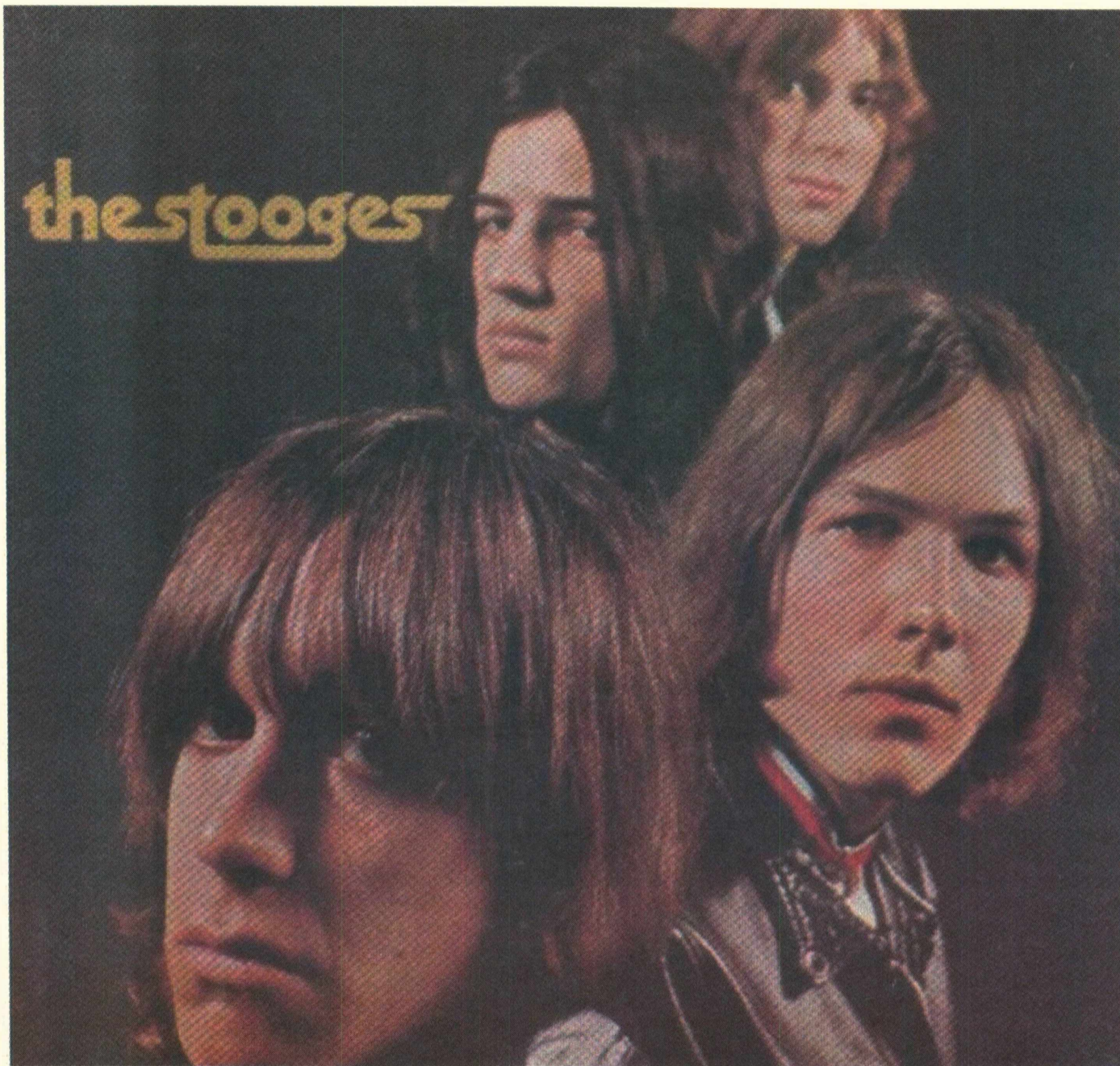
HISTORIEN OM EN MORDER

ETTER ET ROMAN AV PATRICK SUSKIND

CONSTANTIN FILM / BERND EICHINGER / BERND EICHINGER / TOM TYKWER / CONSTANTIN FILM / VIR MEDIENHONDS / FOKUS TROMSØ KINO / NET PRODUCTIONS / CASTLE PRODUCTIONS / BEN WHISHAW / ALAN RICKMAN / RACHEL HURD-WOOD / DUSTIN HOFFMAN / "PERFUME: THE STORY OF A MURDERER" / KAROLINE HERPETH / SIMON CHANDLER / JOHN HURT / TOM TYKWER / JOHNNY KLIMEX / REINHOLD LIEB / BERLINER FILMHARMONIKER / SIR SIMON RATTLE / PIERRE AVES / GAYRAUD / LI HAN / ALEXANDER BERNER / FRANK GRUBE / ANDREAS R. HAUD / ANDY GRONCH / MANUEL MALLE / SAMUEL HADIDA / JULIO FERNANDEZ / ROSS MARTIN / MONSIEUR / CHRISTINE ROTH / CICI DEAR / PATRICK SUSKIND / BERND EICHINGER / ANDREW BIRKIN & BERND EICHINGER & TOM TYKWER / CONSTANTIN FILM

KULTURPROFIL

Bandet som aldri bør glemmes

Få band har gjort like stor innflytelse på rockemusikken som the Stooges. Vi hadde aldri sett eller hørt punk som i dag eller moderne bluesrock. Det som er enda mer utrolig er at de klarte det med bare 3 plater på 4 år.

The Stooges innflytelse for både den britiske og amerikanske punkbølgen er uvurderlig. Da de startet allerede i 1967 (nesten 10 år før den britiske punken), var de sammen med MC5 de råeste garage bandene som fikk platekontrakt. Ulikt det meste som kom ut på det glade 60-tallet, fikk the Stooges tyn av både publikum og kritikere. Kun en håndfull kritikere skjønte størrelsen på dette bandet, deriblant den kjente Lester Bangs som skrev flere artikler om bandet for å opplyse musikkelskere. The Stooges rakk å gi ut to plater (*the Stooges* 1969 og *Funhouse* 1970) med originaloppsetningen; Iggy Pop (vokal), Ron Asheton (gitar), Scott Asheton

(trommer) og Dave Alexander (bass), før plateselskapet Elektra droppet dem. Bandet var midlertidig oppløst til 1973 da de fikk ny platekontrakt med Columbia gjennom Iggys bekjentskap med David Bowie, som for øvrig også produserte platen *Raw Power*. Samtidig ble Ron Asheton dyttet ned på bass, mens James Williamson tok over på gitar. Det har versert rykter om at denne rollebytingen av gitarister var med på å bryte opp bandet. Det må sies at begge gitaristene regnes som to av de beste og mest innflytelsesrike gitarister gjennom tidene.

Iggy Pop er selvsagt et kapittel for seg selv. Hans energiske sceneopptreden gav opphav til punkens image, han kalles ikke "the grandfather of punk" for ingenting. Å smøre peanøttsmør på kroppen eller å kutte seg selv på scenen, er noen av de tingene som gjorde ham beryktet. Men det ligger mer i Iggy både på scenen og på plate enn bare punk. Han gir oss en underlig blanding av fare og sårbarhet på samme tid, noe som er uvanlig i denne sjangeren.

Musikalske pionerer

Musikken deres kan best beskrives som en blanding av aggressiv punk rock, garage blues og blues jazz. De er tydelig påvirket av datidens eksperimentering av pop og rock og samtidig de gamle bluesmesternes spillestil. Dette gjør the Stooges musikk til en mye mer intellektuell affære enn det de britiske avkommene laget. Blandingen av raske, støyete og fandenivoldske sanger som "T.V. Eye" og "Search And Destroy" og rolige bluesaktige sanger som "I Wanna Be Your Dog" og "I Need Somebody" danner en mixtur som andre punk band ikke kan vise til. De viste at du kan spille både fort og sakte og likevel opprettholde en aggresjon, en attitude av råskap, en kraft du ikke koder med.

Platen the Stooges er ikke like energisk som de to andre platene, men du aner hint av hva som kommer. Vi ser et mer lekent band som prøver ut en del psykedeliske retninger i "Little Doll" og "We Will Fall", en 10 minutters monoton maraton nesten på nivå med the Doors klassiske "The End".

Funhouse regnes av mange som det store mesterverket deres. Den fanger

energien til bandet mye bedre enn den første platen, og tekstene er mer utviklet. Sanger som "T.V. Eye" og "1970" blir regnet som punkklassikere. Jack White fra the White Stripes og the Raconteurs kaller den for "The definitive rock album of America".

Raw Power er kanskje den mest interessante plata i dag. Den har ristet av seg 60-tallet og er kompromissløs fra begynnelse til start. Kurt Cobain fra Nirvana har ofte beskrevet denne plata som sin yndlingsplate i dagbøkene sine.

I ettertid har det kommet flere liveopptak fra 1974, rett før bruddet, som kan virke som en pekepinne på hvordan neste plate kunne ha vært. *Open Up And Bleed* er en samling av opptak fra øvinger og konserter, mens *Metallic K.O.* er opptak fra den siste konserten i 1974. Kvaliteten på disse sangene er så god, at det gjør regelrett vondt i magen å tenke på at disse sangene aldri vil komme ut i bedre lyd kvalitet.

Gjenforeningen

I 2003 skjedde det en historisk gjenforening da de originale medlemmene i the Stooges, Ron og Scott Asheton, ble med på Iggy Pop's Skull Ring turne. Albumet *Skull Ring* hadde dessuten fire sanger spilt inn sammen med disse to. Det lå i kortene at det ville bli en gjenforening, men slik har det ikke alltid vært. The Stooges ble oppløst i 1974 etter at resten av bandet hadde blitt lei Iggys eskalerende dopbruk. Rykter skal ha det til at de kranglet så mye at få regnet med en gjenforening. Det må sies at det har tatt over 20 år siden deres siste studioplate i 1973, før de klarte å være i studio igjen.

Etter Skull Ring turneen ble det duket for en offisiell turne som the Stooges, og de kom til og med til lille Norge, nærmere bestemt Bergen i fjor. Det kom også indikasjoner på et nytt Stooges album, og i november kom det offisielle pressemeldinger om at bandet hadde spilt inn en ny plate. I januar ble platetittelen og slippdatoen annonsert. Datoen du må sirkle inn er 20. mars. Platen blir backet opp av en turne, men om de tar turen innom Norge denne gangen er usikkert.

Alle musikkelskere bør ha disse tre platene. Energien fra punken startet her, de ukontrollerte skrikene i hardcore startet her og alle mødres mareritt oppstod det sekundet Iggy Pop gikk på scenen med the Stooges.

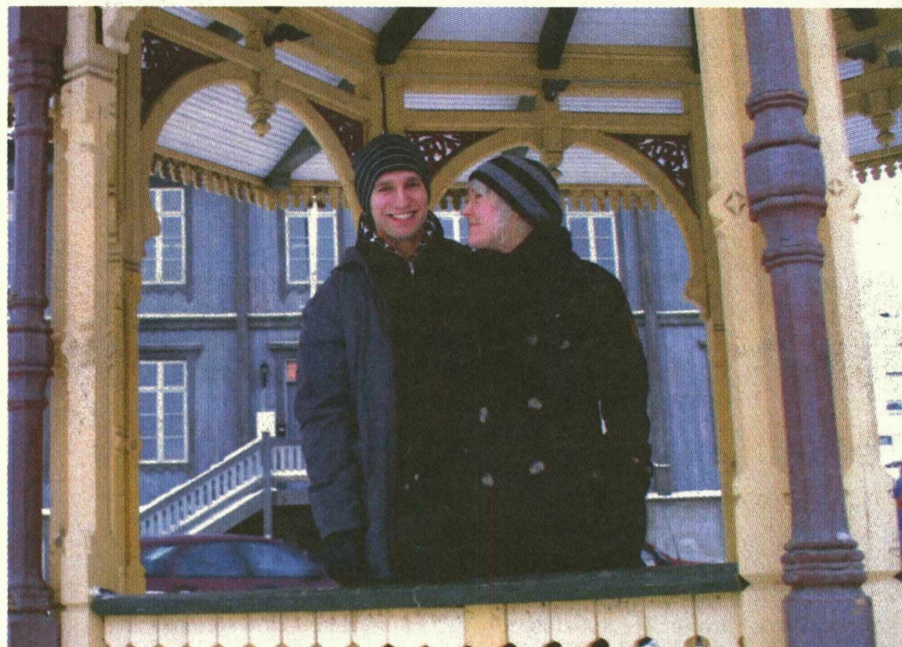
TORSTEIN STAVE
(PRESSEFOTO)

Brustne hjerter

Det har vært sørgetilstander i Styrsmansveien 16. Tapet av min livsledsaker har vært tungt å svelge, men det finnes jo lys i enden av tunnelen. Vi hadde hatt det så fint i det siste, delt så mye å virkelig kommet hverandre nærmere. En tidlig morgen, helt uten forvarsel var det over. Min kjære Bang&Olufsen TV døde hen, bare 11 år gammel. Å som den dinosaurusen den er (var) koste det like mye, om ikke mer, å skifte bilderør, som å kjøpe ny. Noe som igjen gjør at en fattig student som fortsatt venter på studielånet er uten TV. Det var grusomt de første dagene. Alt var liksom forandret. Borte var kameraten som serverte meg frokost-tv og svisj til frokost. Borte var de hyggelige stundene med tanketomme serier til ettermiddags-kaffen. Hvordan går det med miss Grey og dr.McDreamy? Hvordan har de nye beboerne på Farmen det? Hvilken svigermor får seg svigerdatter? Det hele føltes veldig som et vondt og urettferdig kjærlighetsbrudd. Som å ta kjæresten din på fersken med en annen kvinne. Som å ta av et plaster veldig, veldig sakte, eller som å få skrubbsåret fullt av stein. Å plutselig bli TV-løs er ei omveltning. Men når man først har kommet seg gjennom de første dagene og man venner seg til den nye livssituasjonen, er det ikke så ille lengre. Plutselig spises middagen ved kjøkkenbordet å ikke ved TVen, avisene leses helt ut, og radioen er blitt min trofaste venn. En stund var jeg redd for å falle ut av kantinesamtalene, bli et utskudd som ikke vet hva som skjer og rører seg i underholdningsverdenen. Men det må sies at det har gått overraskende bra. Det er visst ikke lenger slik at man innleder samtaler med diskusjoner om såpeserier, realityshow og TV-sendte dokumentarer. Vi har visst sluttet med slikt. Og etter å ha delt min TV-sorg viser det seg at det er mange som ikke har TV. Så jeg er ikke den eneste, og til min forbauselse er det i grunn kveldsnyhetene som savnes mest. Alt ligger jo på nettfilmer, serier kan lastes ned, og dvd-ene spilles like godt av pr. Mac som pr. Bang&Olufsen. Men uansett hvor komfortabel jeg nå har blitt som TV-løs ligger det ett lite savn på lur. Så jeg ser for meg en mulig løsning, på lik linje med de single som tar seg en fast "pulekompis", søker jeg nå en fast "TV-kompis". Stillingen er herved utlyst. Billettmerke "minimum 38" med kabel", bilde = svar. Og tanken slår meg at man kan jo slå to fluer i en smekk...

THERESE-MERETE LINDSETH

Kjærlighetens cabaretister

CABARETISTER: Ida og Jørn-Bjørn drar publikum til HT.

Ida Holten Worsøe (25) og Jørn-Bjørn James Huvestad Fuller-Gee (26) ser frem til 50 forestillinger med Cabaret.
- Men jeg kommer til å spy rått egg til slutt, smiler Ida.

Etter premieren forrige torsdag, er Hålogaland Teaters største satsing noen sinne allerede suksess. Superlativene hamrer inn fra alle kanter, og billettene går som ild i tørt gress. Livet er virkelig cabaret for Ida og Jørn-Bjørn.

Brei og hemningsløs erfaring
Det unge kjæresteparet har vært fast ansatt ved HT i halvannet år og er svært tilfredse, både med teaterlivet og privatlivet i Tromsø. De har begge brei erfaring og utdanning fra ulike institusjoner, noe som skinner gjennom ved deres overbevisende tolkninger av cabaretens karakterer Cliff Bradshaw (Fuller-Gee) og Sally Bowles (Holten Worsøe).

- Ida har jo vært med i Vestre Bærum pikekor, erter Jørn-Bjørn.
- Og Bærum barneteater, skyter Ida inn og følger opp spøken til kjæresten, som selv benyttet sine unge år på å sprite opp Arendals kulturliv, da han var med i Arendal dramatiske selskap.
- Jeg hadde ingen hemninger i min oppvekst og brukte hele Arendal som min lille lekeplass, hvor jeg fikk gjøre nesten hva jeg ville, mimrer Jørn-Bjørn.
- Du møtte jo til og med opp til første dag på videregående ikledd Spiderman-kostyme, skyter Ida inn.
- Fantomet-kostymet, retter Jørn-Bjørn.

Varmblodig velkomst

De to traff hverandre for første gang ved Bærum barneteater, hvor Jørn-Bjørn

gjorde unna siviltjenesten. Men det var først da de møttes igjen i Tromsø og ved HT at romantikken klaffet.

- Jeg glemmer aldri min første dag på HT, utbryter Jørn-Bjørn, og fortsetter
- Jeg ble umiddelbart sminket opp for å skyte bilder til oppsettingen Hunden i høyet. Så ble jeg ført ned til scenen, hvor to fotografer, et par assistenter, stylist og sminkør, medarbeidere, samt hele markedsavdelingen ved teateret ventet. Hurtig ble jeg presentert for Ida, som var kjæresten min i stykket, før kroppen min ble innsmyrt i vaselin, to jenter deiset i fanget mitt før kameraene gikk av. Det var en ganske brå og varmblodig velkomst for en fortunlet sørlending, stønner han.

Cabaret er det andre stykket hvor Ida og Jørn-Bjørn får leve ut kjærlighetslivet på scenen så vel som i privatlivet.

- Vi jobber jo mye med å skille jobb og privatliv, begge to, samstemmer de.
- Av og til er det litt vanskelig, spesielt ved oppseilingen av premierer, men dette har vi begynt å takle bedre nå, mener Fuller-Gee.
Ida er enig.

Russisk og teknisk metode

Hvordan har arbeidet med Cabaret vært?
- Det har vært veldig artig, men krevende, sier begge to.
- Siden det til enhver tid er musikk å forholde seg til og det er så mye som skal skje på en gang, må alt sitte hundre prosent. Det krever at vi må legge veldig mye av scenene på en gang, noe som fører til en teknisk måte å jobbe på, fortsetter han og innrømmer at prosessen har vært ganske slitsom innimellom.
- Men vi har jo fått frie tøyler til å forme karakterene våre også, mener Ida, og forteller om to ulike måter å jobbe på.
- Den ene er russisk metode, hvor man

får anledning til å gå inn i seg selv og hente ut rollen sin. Dette krever ofte lang prøvetid, hvor skuespillerne kan utvikle og forme rollene sine over lengre tid, forklarer hun.

- Den andre metoden er mer moderne og mer typisk for blant annet England. Det er den mer tekniske metoden, hvor alt er ferdig arrangert i forkant og hvor mye må legges på en gang.

Jørn-Bjørn føler den sistnevnte metoden som har vært den mest brukte ved oppsettingen av Cabaret, er effektiv, men også den mest utfordrende.

- Det er jo først rett før premieren at jeg følte jeg kunne leve litt med rollen, være litt mer menneske, sier han.

- Men Trond Lie, som er regissør, har vært åpen for begge metodene, påpeker de og skamroses både Lie og koreograf Tomas Adrian Glans.

- I det hele tatt har alle som har vært med på oppsettingen vært fantastisk dyktige, poengterer begge nærmest i kor og forteller om nye bånd og venner som har vokst frem under arbeidet.

Skittent nok?

Oppsettingen har blitt veldig godt mottatt fra et nærmest enstemmig publikum. Er det noe dere kunne tenke dere annerledes når dere ser det helhetlige resultatet?

- Jeg var veldig redd for at stykket skulle bli for rent og ikke skittent nok, at ikke den mørke stemningen som faktisk skjuler seg blant all dansingen og nattklubbvirksomhetene skulle komme tydelig nok frem, sier Ida.

- Jeg så en versjon av Cabaret i Göteborg som var helt fantasisk bra, hvor dette kom utrolig bra frem. Jeg ville at vår oppsetting skulle bli litt som den, fortsetter hun.

- Men etter kritikken å dømme har det blitt akkurat slik jeg ville det skulle bli. Det ser jo jævlig bra ut, flirer hun.

Jørn-Bjørn mener den nordnorske oversettelsen er veldig bra, og erklærer at han spilt sin siste bokmålsrolle.

- Den nordnorske dialekten stiller deg mye friere og lar deg leve mer i rollen, sier den unge skuespilleren og er veldig imponert over både Trond Lies omskriving av Cabarets manus og Ragna Olsens oversettelse til dialekt.

Førti ræ egg

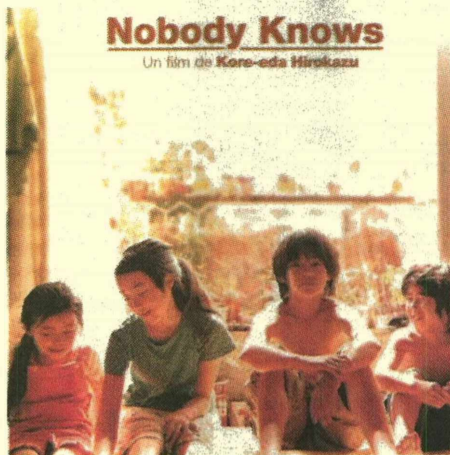
Både Ida og Jørn-Bjørn ser frem til rundt førti kommende forestillinger med Cabaret.

- Men jeg kommer til å spy ræ egg til slutt, smiler Ida i skrekkblandet fryd, som i hver forestilling må drikke et glass schnaps med et rått egg som ingrediens.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD & KRISTIN ANETTE HOLAND INGRID HALVORSEN (FOTO)

ANMELDELSER

Ingen vet

NOBODY KNOWS (DAREMO SHIRANAI)
Regi: Hirokazu Kore-eda
Med: Yūya Yagira, Ayu Kitaura, Hiei Kimura, Momoko Shimizu, Hanae Kan, You, Kazumi Kushida, Yukiko Okamoto
-Japansk Drama-

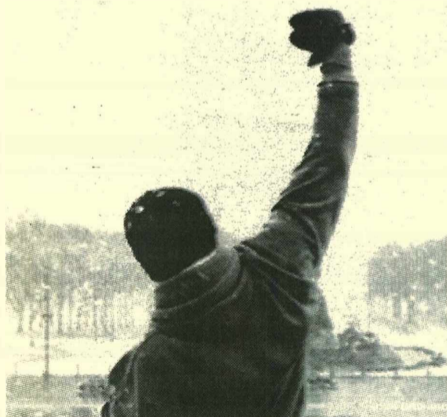
Filmen er basert på en sann hendelse. Historien omhandler en familie med en mor og fire barn som har forskjellige fedre. Fedrene har ikke lyst til å ha kontakt med moren eller sitt avkom.

Moren har ikke mulighet til å sende barna på skole, og i frykt for at de skal bli kastet ut må tre av barna aldri gå ut av leiligheten. En dag blir barna forlatt av sin mor, og den eldste sønnen, Akira på tolv år, er den som tar ansvar for sine søsken. Pengene som moren etterlot seg minker for hver dag. Mat, strøm og vann begynner å bli en mangelvare. Og det eneste de har er hverandre.

Asiatiske filmer er ikke som de typiske amerikanske filmene vi er vant med. Filmen "Nobody Knows" er virkelig hjerteskjærende. Samtidig er filmen virkelig varm når det kommer til søskenflokkens samhold. Frykten for at de skal bli splittet fra hverandre er sterkere enn frykten å leve uten penger. En fantastisk bra film som jeg anbefaler de fleste å se. Jeg er derimot litt skuffet over den heller tomme avslutningen av filmen.

FINN-HENNING JOHANNESSEN

Rocky er tilbake!

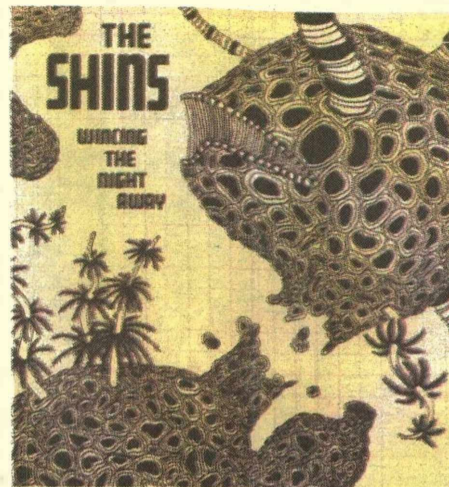
ROCKY BALBOA
Regi: Sylvester Stallone
Med: Sylvester Stallone, Burt Young, Milo Ventimiglia

Ja, det er sant! Boksehelten spilt av Sylvester Stallone, fra 70-80 tallet er tilbake med en ny hardtslående oppfølger. I denne 6. filmen om Rocky Balboa, møter vi en litt utrent avdanka gammel bokser, som sørger over sin kones død året etter hennes bortgang. Dagene bruker han til å sitte ved grava til kona, og om kveldene livnærer han

seg med å fortelle gjester gamle boksehistorier på hans lille italienske restaurant, oppkalt etter kona Adrian. Han sliter med forholdet til sin sønn Rocky Balboa jr, som selv sliter med jobben han har fått etter endt utdanning. Etter at ESPN morer seg med å simulere en dataanimert boksekamp mellom han selv og den nye tungvektsmesteren Mason Dixon, får Rocky lyst til å gå i ringen igjen. Filmen har en lun humor som får deg til å le og humre gjennom filmens 117 og 42 minutter, samtidig som du konstant har en klump i halsen på grunn av nostalgien. Rocky har også en livsfilosofi som de fleste av oss kan lære noe av: "Det er ikke hvor hardt du kan slå som betyr noe her i verden, men hvor mange slag du kan ta i mot," sier Rocky til sønnen. Til tross for at den kan virke litt langtekkelig og forutsigbar er dette en av de beste Rocky filmene jeg har sett! Men, nå må du legge boksehansene på hylla, Rocky!

ANNI MARIT NORMAN

Lekent og energisk

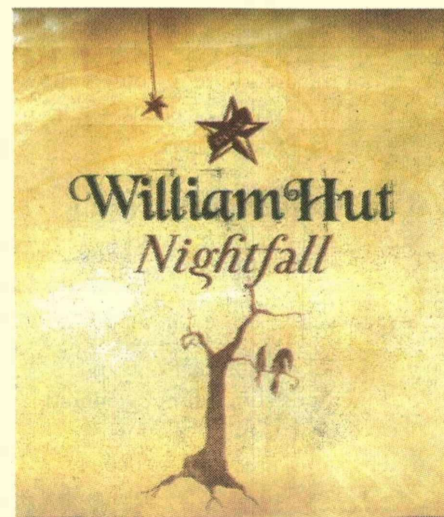
THE SHINS
Wincing The Night Away
Tuba (2007)

The Shins er et band som har vist seg å være sjeldent bærekraftig. Nå har de sluppet deres tredje fullengder, og det med stort hell. Plata er spilt inn i James Mercers kjellerstudio, Phil Eks leilighet i Seattle og i Oregon City med Joe Chiccarelli (Beck, U2). Wincing The

Night Away vitner om et band i hurtig utvikling og lysende fremtid. Mercers smittende og uutslettelige uttrykk er like solid, kompromissløst og melodios som alltid, men åpner likevel for overraskelser og kreativ utforming, noe som i aller høyeste grad gjenspeiles i denne skiva. Mercers vokal bærer med seg den samme energi som Morrissey er kjent for, og låta "Sea Legs" kobler sammen fengende hip-hop loop med frisk melodi og et gnistrende gitarriff. The Shins leker seg med finurlig og flytende pianospill omringet av et nett med strenger og fragmentert synthsampling. "Sleeping Lessons" er svøpt inn i lett, arpeggiert keyboard, og tankene går til Jesus And Mary Chains tidligere utgivelser. Låtene "Turn on Me", "Girl Sailor" og "Australia" inneholder den lekende tonaliteten, spenningen, gleden; hele spekteret The Shins er kjent for og som skaper noe av den mest spennende poprocken som er å oppdrive i dag. La deg overraske!

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Radioarkivet fornyes

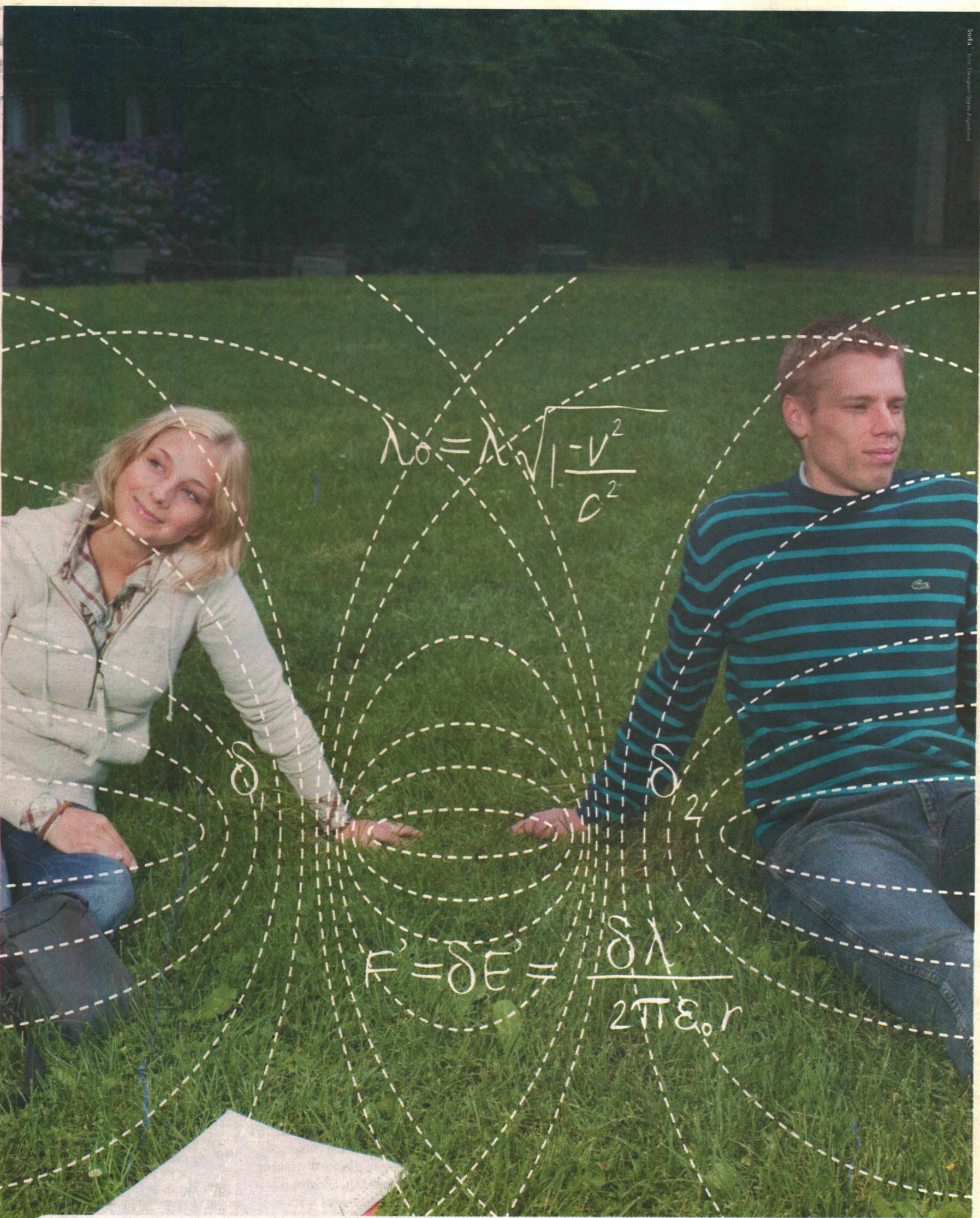

WILLIAM HUT
Nightfall
Universal (2007)

Du trodde kanskje ikke det var mulig, men William Huts fjerde plate, Nightfall, er for det første poppa inn i mer radiovennlig format enn bergensartistens tidligere utgivelser. For det andre beviser mannen med Norges mykeste stemme nok en gang at oppløsningen av Poor

Rich Ones var en ganske god ide. Svært få av albumets låter skiller seg ut som musikalske toppunkt eller melodiose avgrunner, og hele produksjonen holder en jevn og fin standard fra begynnelse til slutt. Melodiene beveger seg trygt opp og ned, uten overraskelser eller særlige utfordringer. Å lage slike låter høres kanskje lett ut, men denne samlingen av ballader er finurlig sammensatt. Ikke minst bidrar gitarist Michael Dinallo til at gemyttet fremdeles bærer med seg en tanke Nashville. Som Hut synger: It`s a long way from Hank to Williams desire... Det som imponerer mest med William Hut er at til tross for at låtene på samtlige plater tydelig slekter på hverandre, kan man plassere alle albumene i platehylla uten å skamme seg. Men foreløpig holder det med en bilradio for min egen del. Og jeg har ikke en gang lappen. Men når åpningslåta "You Might Thrill Me" eller "Falling Star" kommer på P3 sitter jeg gjerne på en tur, hvis noen har bil.

FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Medlemskapet kan føre til mye mer enn din første jobb

Tekna er organisasjonen for deg som planlegger en master innen teknisk-naturvitenskapelige fag. Som studentmedlem i Tekna får du en rekke fordeler som blant annet:

- Kurs, aktiviteter og nytt nettverk.
- Gratis forsikring. Velg mellom PC, ulykke eller innbo med sykkel.
- Hjelp når du søker jobb eller sommerjobb.

Blant våre 46 000 medlemmer er 7000 studenter, meld deg inn du også på www.tekna.no

Tekna

www.tekna.no

Overraskande tap for TSI-handball

Det skal meir enn ein dårleg dag til for å vippe TSI-gutane frå si leiarstilling på tabellen.

I laurdagens kamp mellom Tromsø Studentenes Idrettslag (TSI) sitt herrelag i handball og Bravo i krafthallen, vart studentane rundspelt av bylaget. Sjølv om TSI-gutane kjempa det dei kunne, var det ikkje noko som kunne redde dei frå nederlaget på heimebane mot dei lett slentrandende Bravo-gutane, og resultatet ved slutt var deprimerande 25-33.

Dårlegaste kamp nokonsinne - Det her var ein veldig dårleg kamp. Eg har spelt for TSI i fem år og dette er den desidert verste kampen vi har spelt, sukker målmann og lagkaptein, Anders Horne.

Sist dei to laga spelte mot kvarandre var i november i fjor då TSI slo Bravo, som ligg som nummer tre på tabellen etter laurdagens kamp.

-Vi skal vinne mot Bravo, men her gjorde vi ei kraftig undervurdering av motstandarane. Vi trudde vi berre skulle feie inn seiaren, men det er ikkje slik det fungerer i handball. Det hadde kanskje gått betre om vi ikkje hadde vore på fest i går, men vi er jo ein veldig sosial gjeng, legg Horne til.

Vil ikkje rykke opp

Trass i tapet laurdag ligg TSI-handball framleis på topp i 2. divisjon, men klubben har ingen planar om opprykk til 1. divisjon. - Vi har bestemt oss for å ha ei opprykkssperre, forklarar lagkapteinen, - slik at sjølv om vi vinn serien, vil vi takke nei til tilbodet om å rykke opp. Å spele i dei høgare seriane er veldig

kostbart for klubbane og krev mykje av laget og spelarane. - Det er viktig for oss at vi speler for å ha det artig. Vi har eit godt lag no, med fleire spelarar som tidlegare har spelt for lag i 1. divisjon og eliteserien. Men skal ein rykke opp krev det at ein har spelarane over fleire år. Vi har konstant utskifting og for berre eit par år sidan låg vi heilt nederst på tabellen, fortel Horne.

TAP: 25 mål var ikkje nok til at TSI-Handball klarte å vinne laurdagens kamp.

**TALE SEVERINA HALSØR
RUTH HELEN TORSHEIM (FOTO)**

Nr	Lag	Kamper	V	U	T	Poeng
1	TSI-Handball	8	5	1	2	11
2	Harstad	8	4	1	3	9
3	Bravo	8	4	1	3	9
4	Narvik	7	4	0	3	8
5	Bodø HK 2	6	3	1	2	7
6	Alta 2	6	1	0	5	2
7	BOIF/Bardu	3	0	0	3	0

Medlemskapet lønner seg lenge før du begynner i din første jobb

Tekna er organisasjonen for deg som planlegger en master innen teknisk-naturvitenskapelige fag. Som studentmedlem i Tekna får du en rekke fordeler som blant annet:

- Gratis forsikring. Velg mellom PC, ulykke eller innbo med sykkel.
- Kurs og aktiviteter.
- Hjelp når du søker jobb eller sommerjobb.

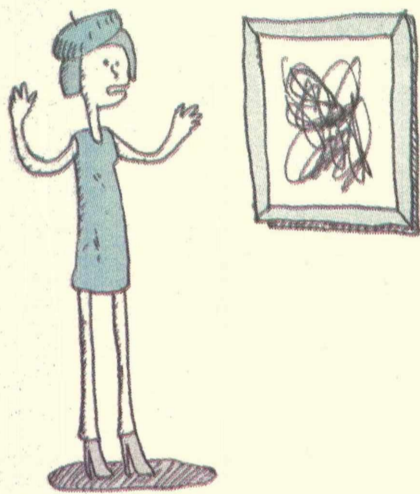
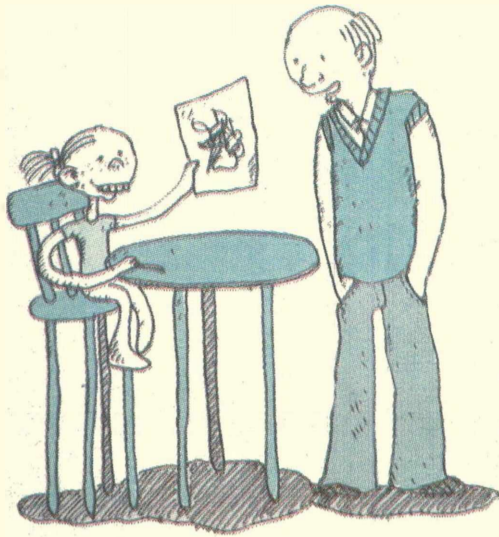
Blant våre 46 000 medlemmer er 7000 studenter, meld deg inn du også på www.tekna.no

www.tekna.no

KULTUR

"Kunst – det er å hoppe og sprette"

- Så flut!

**Gunvor Guttorm, duo-
jar og førsteamanuen-
sis ved Samisk høgsko-
le, definerer samisk
kunst som "all men-
neskelig aktivitet".
Enok (8) mener det er
å hoppe og sprette.**

Oppfatningen av hva kunst er har forandret seg over tid. Nå tar vi på mange måter kunst for gitt, og glemmer at det er et relativt nytt fenomen, og at ideen om kunst ikke er universell. Det sies at alle kulturer har kunst, men det at de fleste kulturer har estetiske kulturuttrykk betyr ikke at de har kunst slik vi forstår begrepet. Det samiske språk hadde for eksempel ikke et ord for kunst, det er først i moderne tid at de har konstruert et ord, da behovet oppsto.

Å formidle følelser

Den moderne vestlige oppfatningen av kunst, og av kunstneren, er et vestlig fenomen med røtter i romantikken. Da ble de kunstneriske "grener" også bestemt. Maleri, tegning, skulptur, dans, lyrikk og poesi er eksempler på

kunst, i motsetning til broderi eller snekring. Betegnelsen knyttes til formen, og folk flest forbinder spesielt maleriet med kunst. Tolstoj mente at form bare formidler, og at kunsten er de følelser som er projisert inn i formen. Å lage kunst, mener han, er å formidle ved hjelp av bevegelser, linjer, farger, toner eller ordbilder en følelse man har opplevd. Dette ligger veldig nært opp mot forståelsen av kunst som en form for kommunikasjon, og Croces forståelse av kunst som formidlingen av en indre erkjennelsesprosess.

En vanlig oppfatning av kunst er at det er en gjenstand eller en handling som har noe mer ved seg enn dets umiddelbare bruks- eller nyttefunksjon. Det er dette som er kunst for kunstens egen skyld. Kunstneren Chris Burden sa at "Kunst har ingen hensikt. Det er et fristed i samfunnet der du kan gjøre alt." Kunst skal ikke ha noen praktisk funksjon, den er hevet over det hverdagslige, spesielt det økonomiske. Å blande kunst og økonomi er den største synden i kunstverdenen, selv om de to alltid har vært, og vil være, knyttet sammen. Det var for eksempel da markedsøkonomien kom at kravet om originalitet kom.

Kunst som religion

Mange mener at kunst bare er en konstruksjon, en slags illusjon. Grunnen til at det kan være en utfordring å se forskjell på et maleri malt av en kunstner, og en barnetegning for eksempel, er at det ikke er noen forskjell, ikke i objektet. Forskjellen ligger i hvordan folk oppfatter gjenstanden, den har ikke i seg selv noen kunstneriske kvaliteter. Kunst, som religionen, kan ikke måles eller bevises, men er virkelig for de som tror.

Populærkultur eller folkekultur regnes som oftest som kunstens motsetning. Kunst kritiseres ofte for å være noe for eliten, en lekeplass for de velstående. Bourdieu har skrevet om hvordan eliten i frankrike distanserer seg fra underklassen igjennom kulturelle uttrykk som kunst, trend og moter. Når fellesskapets resurser skal fordeles har kunsten et legitimeringsproblem. Resultatet er at institusjoner vi forbinder med luksus og overskudd sliter med å få endene til å gå rundt.

Menneskelig og dyrisk

Oppfattelsen av hva kunst er har alt å si for hvilken plass kunsten får i samfunnet. Prioriteringen av kunsten ser ut til å speile folks ambivalente forhold til kunst.

På den ene siden er kunst bra. Det er noe av det som skiller oss fra dyrene. Det er et bevis på vår menneskelighet, på at vi er siviliserte. Samtidig oppfattes kunst også som noe åndelig, noe som er knyttet til dype, intuitive følelser

Tromsø kommune satser nå på kunst, både med opprettelsen av et kunstakademi, og med den planlagte oppgraderingen av Kysten. Gamlehjemmet Kysten skal bli det kunstsenteret det var ment å være, og det nye navnet, "Kunstkysten", skal reflektere det nye fokuset. Og det er jo flott at profesjonelle kunstnere får ordentlige fasiliteter der de kan utøve sin menneskelige aktivitet. Forhåpentligvis vil kunstnerne også bli mer tydelige i offentligheten. Det fremste oppgaven for kunsten er å diskutere hva kunst er, og målet er ikke å få et svar. Så lenge kunst er noe eterisk, noe som ikke helt kan gripes, vil den beholde mystikken og fortsette å fascinere. Så lenge publikum ikke føler seg fremmedgjorte er det ikke noe galt i å ikke forstå.

INGVILD BUHAUG (TEKST OG ILLUSTRASJON)

Dømmekraft og kritikk?

Det er med en lettere oppgitthet jeg nok en gang blar gjennom "vår" studentavis (Nr.15 - 2006), og den gjentatte sensasjonspregede venstrevridde tabloidjournalistikken atter en gang slår meg i ansiktet. Jeg har i lengre tid hatt et inntrykk av at redaksjonen (til tross for utskiftninger), i et vel overambisiøst forsøk på å drive journalistikk på "toppnivå", har fremmet saker i eget lys med motiver som ikke nødvendigvis går ut på å gi studentene objektiv informasjon om egen studiehverdag. I saken om Driv, slik jeg leser den, såes det unødvendig splid mellom grupperinger i studentmassen igjen. Ja, det er sunt med diskusjon, men jeg håper ikke redaksjonen i Utopia har påtatt seg oppgaven å skape den og jobbe for at den eskalerer der det langt på vei er unødvendig. Og videre når en skal gå inn på en sak, så bør en i lengst mulig grad holde seg ryddig og faktaorientert rundt temaet en går inn på.

Jeg stiller meg uforstående til vinklingen i sak om Driv (Utopia Nr 15 - 2006., leder og s.3), der det rettes både kritikk til regnskap og krav om reform av driften på Driv, uten at en i større grad kommer med reelle begrunnelser basert på fakta. Jeg ønsker å kommentere saken i den rekkefølge de dukker opp i Utopia.

For det første (ref:leder): Hva angår Drivs påståtte "uvilje mot å tenke nytt", sitter jeg som representant i Studenttinget med et inntrykk helt på den andre siden. Førruten det mest innlysende med økt aktivitet gjennom blant annet "Hele Driv", så er vi blitt informert av styreleder for Driv at det

faktisk er iverksatt planer om utredning av videre drift i 3. og 4.

For det andre (ref: leder): Konklusjonen om argumentasjon "mot" omorganisering "ikke holder mål" finner jeg ikke noe begrunnelse med hold i, verken i leder eller reportasje. Videre, som jeg nevner i forrige punkt, har jeg heller ikke inntrykk av at en omorganisering er 100% utelukket av ledelsen på Driv. Driften må finansieres og noen må betale for gildet. At en tar seg tid til å finne løsning først, ser jeg på som klokt. Ubegrunnet synsing om potensialet til Driv er vel utgangspunktet for hele dilemmaet som vi har med Driv i dag. Vi vet at slik synsing ikke finansierer noen drift. Rapporten skrevet av Viktor Olsen fremstiller en del potensielle løsninger, herunder en om "idéelt studenthus". Det er ikke gjort noen omfattende markedsundersøkelse om gyldigheten av en slik løsning. Denne løsningen legger også en del klare betingelser som må oppfylles som ikke er i samsvar med virkeligheten i dag.

For det tredje (ref: leder): Studentstyret skal gjøre politiske vedtak for Universitetsstudentene som igjen skal iverksettes av "andre", dersom det angår bare universitetsstudentene. Som representant for studentene på avdeling for ingeniør og økonomi ved Høgskolen i Tromsø, føler jeg ikke at Studentstyrets mandat overstyrer det mandat jeg og mine kolleger i Studenttinget er gitt. Studenttinget har videre ikke gjort noe prinsipielt vedtak mot kommersiell drift. Til tross ser vi det som hensiktsmessig å se på en potensiell omlegging av driften i

3. og 4. etasje av økonomiske og politiske årsaker. Personlig har jeg tidligere talt varmt for blant annet kontorer for studentforeningene i 3. etasje. Dette er noe som jeg i senere tid har måtte gå tilbake på grunnet manglende vilje hos foreningene i tillegg til store og kanskje unødvendige investeringskostnader som det ikke finnes rom for.

For det fjerde (ref: s.3): Det er heller ikke tatt opp nevneverdig fra Studentstyrets side om de har satt seg inn i nåværende situasjon samt utviklingen bare disse siste to semestrene. Hvor vidt "feilen" ligger hos våre kollegaer på Universitetet, eller om det er mangelfull journalistikk fra Utopia, vites ikke på det tidspunkt undertegnede skrev dette. Men det er å betrakte som mangelfull journalistikk at det gjøres vage antagelser om øremerking når Utopia sitter på tallmaterialet og i tillegg siterte det i nr 14. Det er lagt opp til en viss grad av øremerking fra Studenttingets side. Dette er øremerkede midler på bakgrunn av direkte søknad fra Kulturstyret bevilget til "nyskapning" som ikke berører ordinær driftsstøtte til Driv. Videre er dette en ordning, uten å gå inn på nærmere detaljer, som vi føler oss meget fornøyd med basert på resultatene Driv kan vise til.

For det femte (ref: s.3): Fakta er at selskapsdriften ikke bare er rettet mot "kommune og private foretak", men faktisk i stor grad er et rimelig tilbud om selskapsarrangementer til studenter, så vel som ansatte ved Samskipnaden, Høgskolen og Universitetet i Tromsø. Av selskapsdrift står studentene, Samskipnaden,

Høgskolen og Universitetet for ca 80-90% av grunnlaget (ref: Tone Myklevoll). Dersom kommunen hadde vært en identifisert målgruppe for satsningen på selskapsdrift, så hadde heller ikke det nødvendigvis vært et onde. Hadde vi i større grad hatt kommunen under taket i Tollbodgata 3., hadde det vært lettere å få dem i samtale om utvikling av Driv i fremtiden, og kanskje til og med fått større tilskudd fra den siden.

Det eneste jeg kan stille meg bak og være enig med i reportasjen, er Johnsens påstand om at vi ikke har et studenthus som er konkurransedyktig mot de store kurs og konferanseaktørene som eksempelvis Radisson SAS og Rica. Men dette er også ledelsen på Driv smertelig klar over.

Jeg vil med dette oppfordre Utopia til å nøye tenke igjennom hva dere skriver og hvilke intensjoner dere har. Det er etter min mening ikke særlig klokt å stå og sjonglere med store steiner i et trangt glasshus. Jeg føler ikke at det er på sin plass å få en forelesning om begrepene kritikk og dømmekraft fra noen som har så innlysende mangler på områdene. Det kunne vært en interessant å starte en debatt om hva vi ønsker av studentavisa vår, og om hvorvidt vi faktisk får det i stedet for det stadige søkelyset på Driv. Jeg som både leser av avisa, student og studentpolitiker stiller meg veldig kritisk, og håper at dere er fornøyd med at dere "blir tatt på alvor".

FRANK OTTO OLSEN
Representant StT - AFI

MENINGER

Hva skjer i Arktis?

Store deler av verden vender nå blikket nordover. Politikere, forskere og andre samfunnsaktører har forelsket seg i nordområdene. Nå har du sjansen til å møte nasjonale og internasjonale samfunnsstopper når de 21.-26. januar oppholder seg på Campus Breivika. Arctic Frontiers er den viktigste og sannsynligvis største nordområdekonferansen i 2007.

Grunnleggende og brennaktuelle spørsmål reises:

- Hvem er det egentlig som eier Nordpolen?
- Hva skjer med livet i sjøen når CO2-mengden øker?
- Hvordan skal Norge og Russland samarbeide om forvaltningen?
- Og hva med amerikanerne – hvor interessert er de og hva slags intensjoner har de?

Som student i Tromsø vil du garantert registrere at konferansen pågår. Er du kjapp har du også sjansen til å følge den. Det finnes fortsatt en del ledige plasser – og de står gratis til disposisjon i auditoriet på Teorifagsbygget – og her gjelder prinsippet førstemann til mølla. Møt opp, og sjekk om det er et ledig sete.

På konferansen kommer toppolitikere fra Russland, USA, Norge og EU for å fortelle om hva nettopp de vil med Arktis og hvilke områder de ønsker å satse på. På hvilke områder kommer de til å samarbeide, og på hvilke kommer de til å krangle? Som deltaker på konferansen får du innblikk i svært aktuelle debatter og pågående forhandlinger.

Økt næringsvirksomhet i nord representerer store miljøutfordringer. Derav konferansens undertittel:

”balancing human use and ecosystem protection”. For hvordan balansere ressursutnyttelsen med hensynet til miljøet, lokalbefolkningen og kommende generasjoner?

Arctic Frontiers representerer starten på et årlig og internasjonalt konferansekonsept om nordområdenes fremtid. I tillegg til toppolitikere og næringsutøvere kommer også anerkjente forskere, som leverer svært aktuelle forskningsspørsmål, mange av dem rykende ferske. Hvordan unngå sosiale og politiske kriser med så mange ulike drømmer og interesser tilknyttet nordområdene? Konferansen Arctic Frontiers representerer et avgjørende verktøy for å oppnå en felles dialogplattform om de mange stridighetene.

Nettopp denne uken planlegges vår

felles framtid. Derfor oppfordrer jeg alle studenter og ansatte: Kjør debatt!

For nærmere detaljer om konferansens program: www.arctic-frontiers.com. På dette nettstedet blir det i tillegg live-broadcasting gjennom hele konferansen.

Grete Kathrine Jacobsen,
Medarrangør, og masterstudent
i Samfunnsplanlegging og
Kulturforståelse.

Norske studenter gir fredsprisen til Burma

Mandag denne uka ble det kjent at Studentenes Fredspris setter søkelyset på Burma. Årets pris går til en ildsjel som gir skolegang og håp til burmesiske flyktninger. Tjuefem år gamle Charm Tong kan nå glede seg over å ha titusener av norske studenter i ryggen. Nobelprisen ikke er den eneste fredsprisen som deles ut i Norge. Studentenes Fredspris har blitt delt ut på vegne av alle norske studenter annet hvert år siden 1999. Den går til en student eller en studentorganisasjon som har gjort en særskilt innsats for fred og menneskerettigheter.

Vi mener at fredspriskomiteén har tatt en helt riktig avgjørelse med årets pris. Charm Tong tilhører en av de mange minoritetsgruppene i Burma som blir forfulgt og terrorisert av det militære regimet. Til tross for at hun har vært heldig sammenlignet med mange av sine landsmenn, og fått muligheten til å ta utdanning i blant annet engelsk og kinesisk, har Tong valgt å vie sitt liv til å kjempe for sitt folks rettigheter. Allerede som 16-åring jobbet Charm Tong aktivt i menneskerettighetsgrupper

i Nord-Thailand. I 2001 opprettet hun en skole i Nord-Thailand hvor hun tar i mot unge flyktninger fra Burma, og gir dem i utdanning innenfor engelsk, data og menneskerettigheter. Målet er at studentene skal bli i stand til å utfordre undertrykkelsen som finner sted i hjemlandet, og ikke minst å bygge tillit mellom de ulike etniske gruppene i Burma, en tillit juntaen hele tiden forsøker å bryte ned. Charm Tong er også grunnlegger og medlem i Shan Women's Action Network, som blant annet har avdekket og dokumentert 173 tilfeller av systematisk voldtekt og andre former for seksuelle overgrep fra juntaens soldater. Til tross for håpløse forutsetninger og lav ressurstilgang, har Charm Tong aldri gitt opp å nå sine mål. Hennes mot og evne til å drive seg selv videre har gitt henne en autoritet få på hennes alder kan vise til. Hun er en inspirasjonskilde og et levende bevis på at alle kan gjøre en forskjell, så lenge man ikke gir opp håpet. Dessverre gir ikke Studentenes Fredspris noen garanti til sine mottakere om beskyttelse mot videre overgrep. I 2005 gikk prisen til studentorganisasjonen

ACEU i Colombia. I oktober 2006 ble to sentrale medlemmer av organisasjonen regelrett likvidert. Julián Hurtado Castillo og Milton Troyano Sanchez ble begge funnet skutt i hodet av ukjente gjerningsmenn utenfor sine hjem. Min Ko Naing, lederen av studentorganisasjonen ABFSU i Burma, mottok Studentenes Fredspris i 2001. Han er et godt eksempel på hvordan juntaen i Burma behandler opposisjonen. Naing har vært fengslet siden 1989. Han ble midlertidig løslatt i 2004, på nytt arrestert september 2006, og ble igjen løslatt sist torsdag. Alt tyder på at denne siste løslatelsen er juntaens forsøk på å blidgjøre sikkerhetsrådet i FN, som om kort tid skal behandle en resolusjon om Burma.

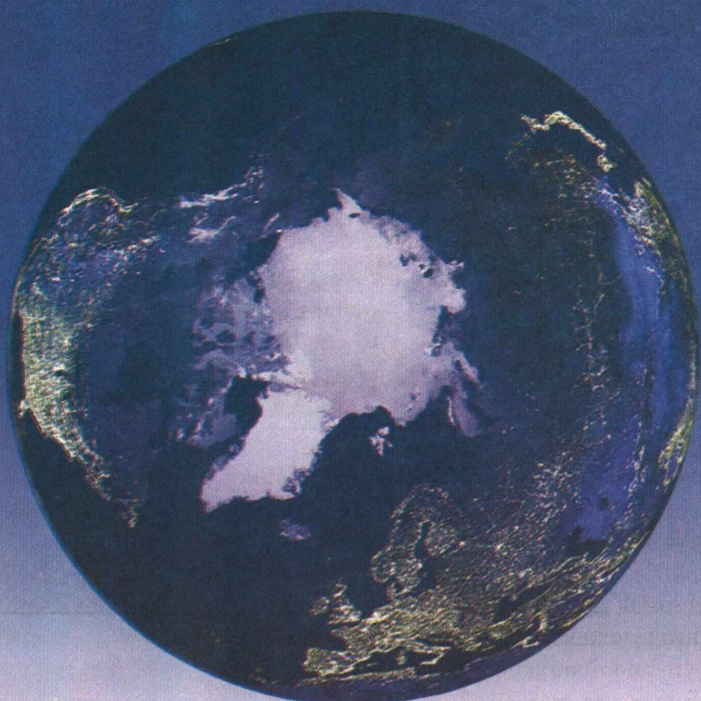
Mye av grunnen til at vi i Norge får vite om denne forfølgelsen og volden mot studenter, er nettopp Studentenes Fredspris. Eksemplene ovenfor viser imidlertid at vi ikke må slutte å bry oss så fort prisen er delt ut. Ansvaret for oppfølging og støtte er tvert imot enda viktigere i etterkant av prisutdelingen. Et konkret tiltak for å sikre denne

oppfølgingen er fondet for Studentenes Fredspris, som på sikt skal kunne dekke både prispenger og oppfølging av nye prosjekter. Det ferskeste eksempelet er ACEU fra Colombia. De har mottatt ekstra støtte til opprettelse og oppfølging av et menneskerettighetssenter i Bogota, hvor studenter på flukt fra myndighetene kan finne husly. Nå koster kaffen en krone mer i de fleste norske studentkafeer. Den ekstra kronen går til dette fondet.

I Norge er det et sterkt nettverk som jobber for et demokratisk Burma. Juntaen er sterk, og undertrykkelsen i Burma er hard, men en aktiv og levende opposisjon sammen med internasjonalt press gir håp. Vi oppfordrer hele Norge til å stille seg bak fredsprisen og støtte Charm Tong.

Juan Aguilar
Koordinator for Studentenes Fredspris
Martin Svarva, President i ISFiT 2007

GRENSELØSE ARKTIS

Fra 21. til 26. januar 2007 gjennomføres konferansen "Arctic Frontiers" i Tromsø. I nordområdene finnes de siste hvite flekker på kartet, hvor store arealer ligger uten eiere og uten rådende lover. Konferansen vil fokusere på de muligheter og miljøutfordringer som finnes i Arktis, og vil være et samlingspunkt for cirkumpolare politikere og forskere, næringsliv og forvaltning. Temaene trekker talere fra Russland, EU, USA, Canada og Norge – og det forventes rundt 500 deltakere. Nå er også du invitert.

Se mer informasjon og påmeldingsskjema på:
www.arctic-frontiers.com

Arctic Frontiers

Hittil bekræftede talere er Olje- og energiminister **ODD ROGER ENOKSEN**, Executive Vice President i ConocoPhillips **BILL BERRY**, USA; Statssekretar **LIV MONICA B. STUBHOLT**, Utenriksdepartementet; **CEO ANATOLY BBEKHUNTSOV**, Siberian Scientific-Analytical Centre, Russland; Professor **DAVID BARBER**, University of Manitoba, Canada; Ambassadør **HANS CORELLI**, Former Under-Secretary-General for Legal Council of the United Nations, Sverige; Partileder **SIV JENSEN**, Fremskrittspartiet; **CEO Dr. MARTIN FORTNER**, ArcticNet, Canada; Professor **JACKIE GREENMEIER**, University of Tennessee, USA; Dr. **RICHARD BELLEBY**, Universitetet i Bergen; **CEO HELLIE COURNBYSA**, Inuvialuit Regional Corporation, Canada; Direktør for Berents-Sekretariatet **BUNNE RAFAELSEN**, Lederen for Arktisk Program i WWF; Ekspedisjonssjef **BOLE E. FIFE**, Utenriksdepartementets rettsavdeling; Leder for Parlamentet i Arktisk Råd **MILL-MARTA SOLBERG**, US Senator **TED STEVENS**, Alaska, og guvernør **IURI JEVDOKIMOV**, Murmansk, er i tillegg inviterte talere.

Vil du hjelpe meg med leksene?

Røde Kors Tromsø trenger nye leksehjelpere.

Kan du hjelpe oss?

Meld deg til:

Tizita Girma: 77 61 36 61

Mobil: 412 39 878 /918 62 843

E-post: flgp@online.no

Adresse: Jonas Liesgtt. 31, 9009 Tromsø

Røde Kors Tromsø

STUDENTRÅDGIVNINGA

Kurs- og gruppetilbud våren 2007

Samlivskurs (prep-kurs)

Tilbud til par som vil ligge i forkant av mulig problemutvikling i forholdet. Dere lærer bl.a. å forstå faremomenter og metoder for hvordan dere sammen kan takle konflikter. Det er et krav at minimum en av dere er student.

Kursdager: 19. og 26. mars (kl 1800-2200)

Ta ordet-gruppe

Har du vanskeligheter for å gripe ordet i grupper eller forsamlinger? Tilbudet har til hensikt å hjelpe studenter som har problemer med muntlige framstillinger.

5 torsdager med oppstart 25. januar på lærerhøyskolen

Selvutviklingsgruppe

En samtalegruppe for de som ønsker å bli tryggere sosialt og bedre kjent med seg selv i samspill med andre. Grappa møtes en gang i uken på kveldstid ut vårsemesteret.

Oppstart: 30. januar (tirsdager kl 1400-1600)

Eksamen? Skrekk og gru..

Et kurs for deg som strever med eksamensangst og som ikke får uttelling for din studieinnsats. Kurset vil gi deg nyttige konkrete tips på hvordan gjennomføre en god eksamensperiode.

Kurset går over 6 (7) torsdager kl 1230-1430.

Oppstart: 15. februar

Bevegelse og avspenningsgruppe

Gruppe for studenter som kjenner at hverdagens stress kan sette seg i kroppen. Du kan kanskje kjenne spenninger i kroppen; stiv nakke og stive skuldre.

Grappa her et fokus på bevegelse, bevisstgjøring, kroppskontakt og avspenning. Grappa går over 10 onsdager kl 14.30-1530

Oppstart: onsdag 24. januar **Sted:** Kraft

Sorggruppe

Samtalegruppe for studenter som har mistet nærstående personer ved dødsfall.

Ta kontakt for informasjon, kontinuerlig opptak

Påmelding til kurs eller gruppe:

Studentrådgivinga SV-fak kjelleren, tlf 776 49050 e-post:

studentradgivinga@site.uit.no

Mens vi venter på Nord-Norgebanen

17.01.07 (onsdag)

Overalt i Tromsø

TIFF (til 21.01)

Den største happeningen i Tromsø i år, som kvart år. Gå og sjå film og ver med.

Stortorget, utekinoen

Åpning av TIFF

18.00

Livekonsert med Adjågas og direktesending av fiffen inne frå kinoen.

18.01.07 (torsdag)

Driv

Filmquiz

14.00-19.00

10,-

Filmklubben og TIFF slår hovuda saman for å finne spørsmål du ikkje veit svaret på.

Driv

Kill Buljo Show

22.30

100,-/150,-

Petter Carlsen og Cyaneed
Om du ikkje er av dei heldige som får sjå filmen, kan du få ein smakebit av musikken.

Kaos

On Trial

Deilig dansk Baby Woodrose-lyd

Kafé Sønn

Festivalkro

DJ-Friendly spiller vennleg musikk medan du pratlar om film.

19.01.07 (fredag)

Verdensteateret

Stumfilm

19.00

150,-

Gamal film i gamal kinosal, alt med ny vri.

Rådstua

Filmklubbfest

23.00

50,-

Om du har tenkt å klemme Trond Giske er dette plassen å møte opp. Av filmfolk rekna som den beste festen under TIFF.

Kaos

The Fernets

Nattkonsert med lokale sjarmtroll.

20.01.07 (lørdag)

Driv

Lørdagsuniversitetet

13.00

Forelesning om latin for akademikarar som står tidleg opp.

Rådstua

Avslutningsfest for TIFF

Om du endå ikkje er lei av film og filmfolk, kan du vere med på festen her.

22.01.07 (måndag)

Overalt (særleg på Kulturhuset)

Nordlysfestivalen (til 28.01)

Kunstforeningen

Duo Taus

17.00

100,-

Kremen av unge norske musikarar.

23.01.07 (tysdag)

Universitetet i Tromsø, kantina

teorifagbygget

Lunchkonsert

12.00

Gratis og lett tilgjengeleg kultur for rastause studentar

Hålogaland Teater

Cabaret

Sex, drugs and rock'n roll på institusjonsteateret.

24.01.07 (onsdag)

Driv

Trond Viggo Torgersen

21.00

150,-/200,-

Undervisninga om kroppen og verda held fram.

Kulturhuset, Verkstedet

Grace Kelly Quartet

22.00

Eineståande, ungt jazztalent

Kaos

Deleted Waveform Gatherings

For dei som likar pop og ikkje er nokon lumpne fusentaster.

25.01.07 (torsdag)

Kaos

Pirat Love

Rett på sak rock n'roll.

Kulturhuset, Storsalen

Värttinä

19:30

250,-/185,-

Eksperimentell finsk musikk for eksperimentelle nordlendingar.

26.01.07 (fredag)

Kulturhuset, Lillescenen

Folkemusikkpøb

180/135

21:00

Den unge, vakre felespelaren Ragnhild Furebotten presenterar norsk og dansk folkemusikk.

27.01.07 (lørdag)

Driv

23:30

50,-

Rammsund - Rammstein på nynorsk!

MS Trollfjord

Festivalkro

23.00

150,-

Dance with a Stranger er attende og spelar til dans på kaia.

28.01.07 (sundag)

Kulturhuset, Storsalen

Randy Brecker og Tromsø Storband

20:00

275/210

Verdskjend trompetist i lag med mindre kjend storband.

AB VIA

Hørt på desken:

Prester ble ikke født prester akkurat.....PARTY!!!!

Hørt på desken 2:

Barnehager er vel ikke så viktig for folk som snakker engelsk

Hørt på desken 3:

Er det fullstendig krise hvis jeg ikke får levert saken?

- Ja, da har vi en tom side

- Ok, kommer snart!

Utopia om 2 år:

IST bannball har bestemt seg for å rykke en divisjon ned for hver serie de vinner.

- Dette kommer ikke til å gjøre oss bedre enn de andre lagene, forsikrer kapteinen på laget, Slanders Horny..

Utopia om 5 år:

Etter å ha blitt valgt til studentstyreleder på livstid utpekte Øyv-Amin Johnsi det

sittende arbeidsutvalget til Herrer over alle jordens og sjøens innbyggere. - Det har i høyeste grad eksistert et pampevelde tidligere, noe slikt er ikke lengre tilfellet. Vi i Den Allmechtige Sentralkomiteen for Studentanliggende mener utskiftning er sunt, var Johnsidis kommentar til Utopia.

Utopia om 10 år:

Etter Nordpolen har smeltet som følge av global oppvarming, arrangerer Unversitetet i Tromsø i år konferansen Tropic Frontiers. - I tråd med

regjeringens tropeområdesatsning, er det nå viktig at vi setter fokus på handel og dialog med vår nabo i øst for å sikre bærekraftig utvinning av palmebestand, sier Pelonas Peilertsen i studentstyret.

Utopia om 7 år:

Festivalsjef Vulf Benson har fått to år gamle ace belly til å gjeste årets Nordlysfestival. - Dette vil nok styrke hennes musikalske utvikling, flirer Benson.